

4. INOVACIJA PROCJENE NEPOKRETNE IMOVINE

4.1. Osnovni podaci

Bazna procjena nepokretne imovine "Lovćen" osiguranja prezentirana je u Elaboratu o prestrukturiranju "Lovćen" osiguranja Podgorica, urađenom septembra 1994. godine, a procijenjene vrijednosti su referisane na 30.06.1994. godine.

Iskazane su u dinarima odnosno čvrstoj valuti jer je paritet dinara i DEM bio 1 : 1.

Potreba inovacije procijenjene vrijednosti nepokretne imovine uslovljena je kako proteklim vremenom od skoro šest godina tako i evidentnom promjenom u fizičkom obirnu ovoga dijela imovine.

Razmatranje i procjena nekretnina izvršiće se po organizacionim jedinicama:

- Direkcija Podgorica,
- Filijala Nikšić,
- Filijala Bijelo Polje,
- Filijala Berane,
- Filijala Pljevlja,
- Filijala Kotor.

Identifikacija predmetne imovine izvršena je na osnovu dokumentacije kojom se dokazuje pravo svojine, na osnovu knjigovodstvene dokumentacije, investiciono-tehničke dokumentacije i neposrednim uvidom u imovinu.

Dokumentacionu osnovu kojom se dokazuje pravo svojine čine uglavnom izvodi iz lista nepokretnosti izdati od nadležnih službi Republičke direkcije za nekretnine. Izuzetak je poslovna zgrada Direkcije koju je "Lovćen" osiguranje kupio krajem 1999. godine, pa se do uknjižbe u katastarski operativ, kao dokaz vlasništva koristi kupoprodajni ugovor.

Upoređivanjem bazne procjene sa sadašnjim stanjem vidi se da je najviše promjena bilo kod nepokretne imovine, organizacione jedinice Direkcija. Naime za potrebe Direkcije 1999. godine kupljen je poslovni objekat čime je značajno povećan ovaj dio imovine.

Ostale promjene vrijednosti nepokretne imovine uglavnom su rezultat izmijenjenih tržišnih uslova i povećane amortizacije.

4.2. Tehnički podaci

4.2.1. Nekretnine Direkcije "Lovćen" osiguranja

Nekretnine koje se kao osnovna sredstva vode na Direkciju su:

- poslovni prostor u Podgorici, ul. Ilike Milačić br. 41 i br. 45
- poslovna zgrada u Podgorici, ul. Slobode br. 13 A.

Kao dokaz o vlasništvu poslovnog prostora prezentirano je Rješenje Osnovnog suda u Podgorici o poravnjanju R. br. 6593/95, a za poslovni objekat Ugovor o kupoprodaji Ob. 4833/99 od 02.04.1999. godine

Tehnički opis

- a) Poslovni prostor se nalazi u prizemlju višeetažne stambeno poslovne zgrade. Prostor je formiran u dva lokala sa odvojenim ulazima. Ukupna korisna površine prostora je 160 m², od čega je: prostor I (ulaz br. 41) ukupne korisne površine 60 m² i prostor II (ulaz br. 45) ukupne površine cca 100 m². Sadržaji prostora I su dvije kancelarije, manji magacin i sanitarni čvor, a prostor II čine četiri kancelarije, sanitarni čvor i komunikacije.
- Konstrukciju objekta čini kombinovani sistem: armirano betonski zidovi i ramovi. Pregradni zidovi su od opeke. Otvori na fasadi su od bravarije, a unutrašnja vrata od standardne stolarije. Na čitavoj površini su izvedeni spušteni plafoni od "dampa" lamela. Podovi su zvršno obrađeni itisonom sem u sanitarnom čvoru gdje je izvedena podna keramika. Objekat je izgrađen 1979. godine. Po tehničkim karakteristikama spada u objekte II-e kategorije.
- Prostor je izdat u zakup. Održavanje je uglavnom dobro.
- b) Poslovni objekat se nalazi u centru grada na atraktivnoj lokaciji. Spratnost objekta je Po+Pr+3S+Pk (podrum+prizemlje+3 sprata+potkrovљe). Pored prostora u gabaritu objekta na nivou trećeg sprata uređen je poslovni prostor u susjednom objektu (neposredno uz poslovnu zgradu) koji je funkcionalno povezan sa ostalim prostorom poslovne zgrade. Ukupna korisna površina je:

- podrum	174,89 m ²
- prizemlje	147,41 m ²
- sprat I	188,85 m ²
- sprat II i III	348,84 m ²
- poslovni prostor u susjednom objektu	79,09 m ²
- podkrovje	223,62 m ²
- lift kućica	40,96 m ²
UKUPNO:	1.221,66 m²

U navedenom prostoru su organizovani sledeći sadržaji: u podrumu se nalazi sala za sastanke, klub "Lovćen" osiguranja, prostor za arhiv i pripadajući pomoćni prostori i komunikacije; u prizemlju su komunikacije, ulazni hol, kancelarije(malterska služba) i prateći prostori; na spratovima su kancelarijski prostori organizovani kao poslovni apartmani i komunikacije; potkrovљe je nimijenjeno restoranu sa kuhinjom i pratećim prostorom.

Konstrukciju objekta čine armirano betonski ramovi sa armiranim betonskim međuspratnim pločama. Zidovi su od opeke. Prozori i vrata su od aluminijumske farbane bravarije. Fasadne staklene površine su u prizemlju od termopan stakla. Krovni pokrivač je od bakarnog lima. Podovi su zavisno od namjene prostora od: mermerna, parketa i keramičkih pločica. Unutrašnji zidovi su obrađeni molerajem ili obloženi sigom i fasadnom opekom. Zidovi na fasadi su obloženi mermernim pločama.

U objektu su izvedene sledeće instalacije: vodovod, kanalizacija, elektro i grijanje.

Prema tehničkim karakteristikama objekat spada u I-u kategoriju sa prosječnim vijekom trajanja od 100 godina.

Izgradnja objekta je izvršena krajem 1999. godine.

4.2.2. Nekretnine filijale Podgorica

Nepokretnu imovinu koja pripada ovoj poslovnoj jedinici čine:

- poslovni objekat i poslovni prostor Filijale
- poslovni prostor Ekpoziture Danilovgrad
- poslovni prostor Ekpoziture Kolašin
- poslovni prostor Ekpoziture Bar
- poslovni prostor Ekpoziture Ulcinj
- kontejner

Za navedeni prostor dostavljeni su sledeći dokazi o vlasništvu:

- za poslovni objekat u Podgorici dostavljen je prepis posjedovnog lista br. 617 KO Podgorica II,
- za poslovni prostor u Kolašinu dostavljen je kupoprodajni Ugovor br. 01-169 od 09.06.1979. godine i Zapisnik o primopredaji prostora sačinjen 20.05.1983. godine,
- za poslovni prostor u Baru dostavljeno je Rješenje br. 994-316/1-0 od 02.03.2000. godine koje je donijela Direkcija za nekretnine Područna jedinica Bar.
- za poslovni prostor u Ulcinju dostavljeno je Rješenje br. 115 od 03.03.2000. godine koje je donijela Direkcija za nekretnine Podgorica.
- za poslovni prostor u Danilovgradu dostavljen je prepis lista nepokretnosti br. 106 KO Danilovgrad,
- za poslovni prostor u Podgorici ul. Novaka Miloševa, "Lovćen" je prezentirao Rješenje br. Up. 03-49/4-99 od 17.03.1999. godine koje je donijela Direkcija za nekretnine – Područna jedinica Podgorica.

Tehnički opis

- a) Poslovni objekat u Podgorici se nalazi u centru grada (ul. M. Miljanova). Objekat je spratnosti P+3S, a čini dio stambeno poslovnog bloka. Prizemni dio je manje površine od spratnih, jer se spratne etaže pružaju i iznad susjednog prizemnog lokalata. Ukupna korisna površina objekta je 988 m², a organizovana je kao kancelarijski prostor sa pratećim sadržajima (sanitarni čvorovi, komunikacije i sl.). Objekat je sagrađen 1959. godine, tj. prije donošenja popisa o izgradnji objekta u seizmičkim područjima. Konstrukciju čine zidovi od opeke u kombinaciji sa armiranim betonskim stubovima i gredama. Međuspratne tavanice i krovna konstrukcija su armirane betonske, sitnorebraste. Objekat je adaptiran 1989. godine, ali tom prilikom, nijesu vršene intervencije na konstrukciji. Takođe je 1999. godine izvršena djelimična zanatska rekonstrukcija kojom su zamijenjeni drveni prozori i vrata eloksiranom bravarijom i urađeni mermerni podovi u komunikacijama. Ove izmjene biće vrijednovane jediničnom cijenom objekta.

U zanatskom smislu, objekat je standardne obrade. Podovi su zavisno od namjene: mermerni u holu, stepeništu i hodnicima, parket odnosno itison u kancelarijama i keramika u sanitarnim čvorovima. Plafoni su od trske u malteru. Otvori na fasadi su od eloksirane bravarije, unutrašnja vrata su od punog drveta.

Preko krovne konstrukcije je izvedena termo i hidroizolacija.

Objekat je opremljen instalacijama: vodovoda, kanalizacije i elektroinstalacijama.

Uz objekat se nalazi dvorište površine 580 m². Objekat se dobro održava.

Prema tehničkim karakteristikama objekat pripada III-oj kategoriji sa prosječnim vijekom trajanja oko 71 godinu.

- b) Poslovni prostor u Podgorici se nalazi takođe u centru grada (ul. N. Miloševa) na II spratu više etažne poslovne zgrade. Korisna površina prostora je 153 m^2 . Objekat je sagrađen 1956. godine adaptiran i djelimično rekonstruisan 1989. godine. Konstruktivne karakteristike, zanatska obrada i instalaterska opremljenost, uglavnom kao kod prethodnog objekta – poslovne zgrade.

U ovom prostoru su organizovani kancelarijski sadržaji koje je koristila Direkcija "Lovćen" – a, a sada su izdati u zakup.

Prostor je uglavnom u dobrom stanju.

- c) Poslovni prostori ekspoziture u Danilovgradu, Kolašinu, Baru i Ulcinju, nalaze se u prizemlju višeetažnih stambeno-poslovnih zgrada. Svi objekti se nalaze u centrima navedenih gradova. Tehničke karakteristike, zanatska obrada i instalaterska opremljenost su uobičajenih standarda za namjenu kancelarijskog prostora. U tabelarnom pregledu procjene daju se pojedinačno, potrebni podaci za svaki od navedenih prostora.

4.2.3. Nekretnine filijale Nikšić

Nekretnine ove filijale čine poslovni objekat i garaža. Dokazi o vlasništvu su list nepokretnosti br. 2940 i br. 456 KO Nikšić.

Tehnički opis

- a) Poslovna zgrada se nalazi u užem gradskom području Nikšića. Sagrađena je 1962. godine. Sastoje se od sledećih etaža: podrum, prizemlje, dva sprata i podkrovљe. Prizemni dio zgrade nije vlasništvo filijale. Ukupna korisna površina objekta je 414 m^2 , od čega je površina podrumskog prostora 42 m^2 , a spratova i podkrovљa 372 m^2 . Najveći dio spratnog prostora čini kancelarijski prostor 294 m^2 , a ostalo su prateći sadržaji i komunikacije (ulazni hol, stepenište, hodnici).

Konstrukciju čine masivni zidovi od opeke u kombinaciji sa armiranim betonskim stubovima i gredama. Međuspratne tavanice i krovna su armirane betonske, sitorebraste tavanice. Plafoni su od trske u malteru. Podovi zavisno od namjene: u kancelarijama parket, stepenište, hodnici i sanitarije teraco. Otvori na fasadi su u: stolarija od punog drveta, sem na stepeništu gdje je bravarija.

U podrumskom prostoru se nalazi magacin i kotlarnica. Podovi u podrumu su betonski.

Objekat je opremljen instalacijama: vodovoda, kanalizacije, elektro-instalacijama i instalacijama grijanja.

U funkcionalnom smislu, objekat ima nedostataka što je posljedica prvobitne namjene za stambeni objekat.

Priama tehničkim karakteristikama objekat je III-kategorije.

- b) Garaža je prizemni objekat u nizu, dimenzija $5 \times 3 \text{ m}^2$. Zidana od betonskih blokova. Nema instalacija

4.2.4. Nekretnine filijale Bijelo Polje

Ovoj filijali pripadaju sledeće nekretnine:

- poslovni prostor filijale u Bijelom Polju
- poslovni prostor Ekspoziture u Mojkovcu
- garaže

Kao dokazi o vlasništvu prezentirani su: za poslovni prostor u Bijelom Polju Uvjerjenje br. 951-105-165 od 28.02.2000. godine, koje je izdala Direkcija za nekretnine Područna jedinica Bijelo Polje i za poslovni prostor u Mojkovcu Uvjerjenje br. 958-116-194/00 od 29.02.2000. godine, koje je izdala Direkcija za nekretnine Područna jedinica Mojkovac.

Tehnički opis

- a) Poslovni prostor u Bijelom Polju nalazi se u centru grada u prizemlju, dvijeetažne stambeno-poslovne zgrade. Prostor površine 250 m^2 , kupljen 1978. godine i prostor zamjenjen (prema Ugovoru o zamjeni) površine 98 m^2 , nalaze se u prizemlju iste zgrade i riješeni su kao jedinstvena funkcionalna cjelina osnovne namjene kancelarijskih sadržaja. Poslovni prostor koristne površine $18 \text{ m}^2 + 32 \text{ m}^2$ nalazi se u prizemlju drugog objekta (zgrada br. 1 na parceli 1197, ulazi C i D).

Konstrukciju oba objekta čini kombinacija armiranog betonskog skeleta i zidova od opeke. Standardne su zanatske obrade i instalaterske opremljenosti.

Objekti se uglavnom dobro održavaju. Prema tehničkim karakteristikama spada u II-u kategoriju sa prosječnim vijekom od 83 godine.

b) Poslovni prostor Ekspoziture Mojkovac

Ekspozitura Mojkovac obavlja djelatnost dva izdvojena prostora.

Jedan je kupljen 1987. godine (prema kupoprodajnom ugovoru) i nalazi se u prizemlju višetažnog stambeno-poslovnog objekta. Korisna površina prostora je 84 m^2 . U ovom prostoru su organizovane kancelarije i prateći sadržaji. Tehničke karakteristike su kao kod prethodnih prostora.

Pored ovog prostora, Ekspozituri i pripada i poslovni prostor površine 43 m^2 koji se nalazi u drugom objektu.

- c) Garaže su montažni objekti privremenog statusa korisne površine: 38 m^2 , kupljene su 1985. godine i 15 m^2 kupljene 1998. godine.

4.2.5. Nekretnine filijale Berane

Filijala Berane posjeduje sledeću nepokretnu imovinu

- Upravna zgrada Filijale
- poslovni prostor Ekspoziture Rožaje
- poslovni prostor Ekspoziture Plav
- Garaže

Dokazi o vlasništvu su: prepis lista nepokretnosti br. 286 KO Berane, Rješenje br. 1674 od 01.03.2000. godine i Uvjerenje br. 01-19/2000 od 07.03.2000.godine.

Tehnički opis

a) Upravna zgrada filijale

Objekat je spratnosti P+S, a na dijelu objekta se nalazi podrumski prostor. Ukupna korisna površina objekta je 406 m^2 . Prizemna i spratna etaža su približno istih površina i sadržaja. U svakoj etaži je organizovano po 7 kancelarija sa pratećim sadržajima (hol, komunikacije, sanitarije). Prostor u podrumu se koristi kao arhivski i magacinski.

Konstrukciju objekta čine zidovi od opeke debljine 30 cm, obostrano malterisani sa armiranim betonskim vertikalnim i horizontalnim serklažima. Međuspratne tavanice i krovna konstrukcija su armirani betonsko sitnorebrasti nosači ("avramenko"). Preko krovne konstrukcije je izведен sloj za pad i termo i hidroizolacija. Plafoni su malter preko trske. Podovi su zavisno od namjene: ulazni holovi i stepenište teraco, preko trske. Podovi su zavisno od namjene: ulazni holovi i stepenište teraco, kancelarije, parket preko koga je izведен itison. Prozori su od punog drveta, dupli, a vrata spoljna i unutrašnja, su takođe od drveta.

U objektu su izvedene instalacije vodovoda i kanalizacije i elektro-instalacije.

Objekat je izrađen 1960. godine, a shodno tehničkim karakteristikama svrstan je u III-u kategoriju.

Održavanje prostora je uglavnom dobro.

b) Poslovni prostor u Rožaju

nalazi se u visokom prizemlju stambeno-poslovne višetažne zgrade. Ukupna korisna površina prostora je cca 67 m^2 . U ovom prostoru su organizovane tri kancelarije i prateći sadržaji.

Prostor je izgrađen 1992. godine. Njegove tehničke karakteristike odgovaraju savremenoj izgradnji i standardima. Spada u objekte II-e kategorije.

Održavanje prostora je dobro.

c) Poslovni prostor u Plavu

nalazi se u centru grada u prizemlju stambeno-poslovne zgrade spratnosti P+S. Korisna površina objekta je cca 20 m^2 . U ovom prostoru su organizovane jedna kancelarij i prateći sadržaji.

Objekat je sagrađen 1976. godine i standardnih je tehničkih karakteristika za ovaku namjenu.

d) Garaže

su prizemni objekti u nizu. Nalaze se u užem gradskom području Berana. To su tri istovjetna prostora pojedinačne površine 15 m^2 .

Izgrađeni su od opeke sa drvenom krovnom konstrukcijom. Zidovi su obostrano malterisani, krovni pokrivač je crijep, pod je betonski. U objektu nema instalacija.

4.2.6. Nekretnine filijale Pljevlja

Nepokretnu imovinu u sklopu ove poslovne jedinice čini poslovni objekat sa građevinskim zemljištem - dvorištem, uz ovaj objekat. Dokaz o vlasništvu je posjedovni list br. 707 KO Pljevlja.

Tehnički opis

Objekat se nalazi se u užem gradskom području Pljevlja. Visina objekta je P+2S, a ukupna korisna površina objekta je 989 m², od čega prostor površine 549 m², koristi filijala, a 440 m² Vatrogasna jedinica Pljevlja.

Poslovni prostor koji koristi filijala predstavlja funkcionalnu cjelinu, a sastoji se od sledećih sadržaja: garaže (u objektu i van) 79 m², 310 m² kancelarijskog prostora, bife 47 m², komunikacije i prateći sadržaji 113 m².

Poslovni prostor Vatrogasne jedinice sastoji se od 220 m² garaže, i 220 m² poslovnih prostorija.

Zgrada je izgrađena 1956. godine. Konstrukciju objekta čine masivni zidovi od opeke (d=38 cm), u u kombinaciji sa armiranim betonskim stubovima i gredama. Međuspratna tavanica je armirana betonska sitnorebrasta (sistema "avramenko"), a krovna konstrukcija je drvena. Krovni pokrivač je od plastificiranog rebrastog lima. Zidovi su obostrano malterisani i završno obrađeni. Prozori su od čamove građe, a vrata duplo šperovana.

Podovi su zavisno od namjene obrađeni: parket u kancelarijama, keramika u bifeu i sanitarnim čvoru, stepenište i hodnici od teraca i cementa, košuljica u garažama. U dijelu prostora (sala za sastanke i bife) zidovi i plafon su obloženi oplemenjenom ivericom.

U objektu su izvedene instalacije vodovod, kanalizacija i elektroinstalacija.

Objekat se uglavnom dobro održava.

4.2.7. Nekretnine filijale Kotor

Nepokretnu imovinu koja pripada ovoj filijali čine:

- poslovna zgrada u Kotoru,
- poslovni prostor u Tivtu.

Poslovni objekat u Kotoru evidentiran je u listu nepokretnosti br. 8 KO Kotor, kao svojina "Lovćen" osiguranja.

Za poslovni prostor u Tivtu u toku je evidentiranje u katastru nepokretnosti. Kao dokaz vlasništva prihvaćen je kupoprodajni ugovor br. 4402 od 10.08.1973. godine.

Tehnički opis

- a) Poslovna zgrada je spratnosti P+S+Pk. Ukupna korisna površina objekta je cca 1.194 m². U prizemlju i na spratu su organizovani kancelarijski prostor sa pratećim sadržajima, a u potkrovlju se nalazi sala za sastanke, arhiv, čajna kuhinja i dr.

Objekat je izgrađen 1987. godine

Konstrukciju objekta čine zidovi od opeke sa armiranim betonskim serklažima i stubovima i međuspratne armirane betonske ploče.

Zanatska obrada i instalaterska opremljenost su uobičajenog standarda za ovakvu namjenu objekta.

Prema tehničkim karakteristikama objekat spada u II-u kategoriju.

Održavanje objekta je dobro.

- b) Poslovni prostor u Tivtu nalazi se u prizemlju višeetažnog objekta koji je lociran u centru grada. Korisna površina prostora je 46,17 m². U ovom prostoru su organizovane dvije kancelarije i sanitarni čvor.

Objekat je izgrađen 1973. godine.

4.3. Procjena vrijednosti

4.3.1. Primjenjene tehnike procjene

Procjena vrijednosti nepokretne imovine izvršena je korišćenjem sve tri tehnike predložene Uputstvom o sadržini izvještaja o procjeni vrijednosti preduzeća. Za objekte i prostore "Lovćen" osiguranja, moguće je primijeniti sve tri tehnike procjene. S obzirom na lokacije, izabrana je prva tehnika kao prioritetna za procjenu opisanih nekretnina.

Prva tehnika se zasniva na procjeni vrijednosti nekretnina na osnovu tržišnih cijena objekata. Koriste se podaci o vrijednosti koja se formira u prometu za identične ili slične objekte i prostore sa onima koji se procjenjuju. Tržišna cijena objekata prodrazumijeva sve elemente izgrađenosti koji obezbjeđuju funkciju objekta kao i vrijednost pripadajuće infrastrukture i zemljišta. U konkretnom slučaju kod objekata gdje je okolno zemljište u posjedu veće površine od uobičajenog dvorišta, ovo zemljište je posebno vrednovano. Tržišne cijene, iskazane kao jedinične, formirane su na osnovu tržišnih pokazatelja iz kraja decembra 1999. godine, a za objekte i prostore koji su predmet procjene, kreću se u rasponu od 1.200 DEM /m² do 3.100 DEM/m².

Različitost cijena u navedenom rasponu zavisi od tehničkih karakteristika i lokacije objekata. Ostale dvije tehnike su korišćene kao komplementarne.

4.3.2. Koeficijenti umanjenja - korekcija tržišnih cijena

Vrijednost objekata zavisi, pored ostalog, i od preostalog vijeka trajanja. Trajnost objekata definiše veše faktora: tehničke karakteristike, kvalitet izvedenih radova i primijenjenog materijala, kvaliteta održavanja objekata, starosti, uticaja sredine (klimatski i proizvodni uslovi) i dr. Objekti i prostori koje posjeduje "Lovćen" osiguranje izgrađeni su od trajnih materijala. Prema tehničkim karakteristikama procijenjeno je da uglavnom pripadaju I-oj i II kategoriji objekata, a jedan manji broj, III kategoriji. U nižu kategoriju su svrstani objekti izgrađeni prije donošenja propisa o izgradnji objekata u seizmičkim područjima odnosno objekti koji u konstruktivnom smislu i zanatskoj obradi su manjeg stepena sigurnosti odnosno nižih standarda.

Koeficijent umanjenja po osnovu amortizacije (A), sračunat je po obrascu:

$$A = 0,7 \times \frac{n}{N} \times \frac{N + n}{2N}$$

gdje je n starost objekata a N, vijek trajanja koji definiše kategorija objekata.

Umanjenje po osnovu održavanja (O) primjenjeno je samo kod prostora gdje se smatralo nedovoljnim ili kod objekata relativno starih kod kojih nijesu vršene značajnije zanatske i instalaterske konstrukcije.

Umanjenje po osnovu privremenog statusa lokacije (P) primjenjeno je samo kod montažnih garaža tj. kod objekta privremenog statusa.

4.3.3. Vrijednost nekretnina

Procjena vrijednosti nepokretne imovine "Lovćen" osiguranja AD izvršena je na naprijed objašnjeni način i sintetizovana u tabelarnom pregledu u kome su iskazani svi osnovni elementi koji definišu procjenu kao i sama procjena za svaki dio nekretnine, a za primjenjenu prioritetu i tehniku procjene.

Nekretnine su grupisane po osnovnoj organizacionoj strukturi.

Iz tabelarnog pregleda procjene izvedena je rekapitulacija procijenjenih vrijednosti iskazana po organizacionim jedinicama. Ukupna procijenjena vrijednost nepokretne imovine "Lovćen" osiguranja iznosi **9.305.595,00** DEM ili 186.912.600,00 DIN.

PROCJENA VRIJEDNOSTI NEPOKRETNIE IMOVINE "LOVCEN" OSIGURANJA

Red. br.	NEKRETNINE	GODINA IZGRADN JE	VELIČ INA m^2	OSNOVNI MATEJAL IZGR. (KATEGORIJA)	TRŽIŠNA VRIJEDNOST (ZA NOVE OBJEKTE)			% UMANJENJA			PROCJENJENA VRIJEDNOST (DEM=20DIN)		
					Jedin. cijena DEM/ m^2	UKUPNO (4x6) DEM	A	O	P	DEM	DIN		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1.	DIREKCIJA		1.382		4.060.200	4.019.400						80.388.000	
1.1.	Poslovni prostor-Podgorica	1979.	160	arm. betonska (II)	1.700	272.000	10	5	-	231.200		4.624.000	
1.2.	Poslovna zgrada-Podgorica	1999.	1.222	arm betonska (I)	3.100	3.788.200	-	-		3.788.200		75.764.000	
2.	FIL. PODGORICA			poslovni prostor		2.263.400				1.665.764		33.315.280	
2.1.	Poslovni objekat	1959.											
	- zemljište		580		150	87.000	-	-					
	- objekat		988	arm. bet. opeka (III)	1.500	1.482.000	30	-		1.037.400		20.748.000	
2.2.	Poslovni prostor-Podgorica	1956.	153	arm. bet. opeka (III)	1.800	275.400	33	-		184.518		3.690.360	
2.3.	Poslovni prostor-Danilovgrad	1979.	60	arm. bet. opeka (II)	1.200	72.000	10	5	-	61.200		1.224.000	
2.4.	Poslovni prostor-Kolašin	1983.	29	arm. bet. opeka (II)	1.200	34.800	8	5	-	30.276		605.520	
2.5.	Poslovni prostor-Bar	1978.	125	arm. bet. opeka (II)	1.700	212.500	10	5	-	180.625		3.612.500	
2.6.	Poslovni prostor-Ulcinj	1979.	61	arm. bet. opeka (II)	1.600	97.600	10	5	-	82.960		1.659.200	
2.7.	Kontejner u Baru	1996.	6	tipski	350	2.100	15	-		1.785		35.700	
3.	FIL. NIKŠIĆ		426			542.040						336.602	6.732.040
3.1.	Poslovna zgrada	1962.	414	opeka, arm. bet.(III)	1.300	538.200	28	10	-	333.684		6.673.680	
3.2.	Garaža	1984.	12	bet. blok (IV)	320	3.840	14	10	-	2.918		58.360	
4.	FIL. BIJELO POLJE		525	poslovni prostor									
			53	garaze		653.350							
4.1.	Poslov. prostor-B. Polje	1978.	398	arm. bet. opeka (II)	1.300	517.400	10	5	-	439.790		8.795.800	
4.2.	Poslov. prostor-Mojkovac				1.000	84.000	9	-					
	- novi prostor				900	38.700	22	8	-				
	- stari prostor				250	9.500	17	-	15				
4.3.	Garaže				250	3.750	17	-	15				
				metal (V)									
				metal (V)									
5.	FIL. BERANE		493	poslovni prostor									
			45	garaze									
5.1.	Poslovna zgrada	1960.	406	opeka, arm. bet.(III)	1.200	487.200	30	5	-	316.680		6.333.600	
5.2.	Poslovni prostor-Rožaje	1992.	67	arm. bet. opeka (II)	1.500	100.500	4	-		96.480		1.929.600	
5.3.	Poslovni prostor-Plav	1976.	20	arm. bet. opeka (II)	1.500	30.000	13	8	-	23.700		474.000	
5.4.	Garaže (3 kom.)	1972.	45	opeka (IV)	320	14.400	30	10	10	7.200		144.000	

6.	FIL. PLJEVLJA		989										
6.1. Zemljište		1956.	1117			40	1.052.080	-	-		660.298	13.205.960	
6.2. Poslovna zgrada			690	opeka, arm. bet.(III)	1.200	828.000	33	5	-		44.680	893.600	
- adm. poslovni dio			299	opeka, arm. bet.(III)	600	179.400	33	10	-		513.360	10.267.200	
- garaže											102.258	2.045.160	
7.	FIL. KOTOR		1.240			1.745.200					1.626.504	32.530.080	
7.1. Poslovna zgrada-Kotor		1987.	1.194	arm. bet. opeka (II)	1.400	1.061.800	0				1.571.304	31.426.030	
7.2. Poslovni prostor-Tivat		1973.	46	arm. bet. opeka (II)	1.600	73.600	15	10	-		55.200	1.104.000	
UKUPNO:(1+2+3+4+5+6+7)						10.948.370					9.305.595	186.111.900	

Procijenjena vrijednost nekretnina po osnovnoj strukturi:

- Zemljište 131.680 DEM
- Objekti 9.173.915 DEM
UKUPNO: 9.305.595 DEM

**REKAPITULACIJA PROCIJENJENE VRJEDNOSTI OPREMA
NA DAN 31.12.1999. GODINE**

Red. br.	OPREMA	DIREKCIJA	FILIJALA PODGORICA	FILIJALA NIKŠIĆ	FILIJALA B. POLJE	FILIJALA BERANE	FILIJALA PLJEVLJA	FILIJALA KOTOR	UKUPNO DEM
1.	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Kanc. namje{taj i oprema	294.739	132.751	9.830	13.559	7.606	55.609	29.547	543.641
2.	PTT oprema	13.275	14.910	6.063	2.207	2.610	3.170	9.440	51.675
3.	Računari, birotehnika i dr.	34.034	36.482	6.819	6.103	7.039	5.789	23.131	119.397
4.	Putnička vozila	77.950	41.774	11.650	36.706	18.306	44.436	36.720	267.542
5.	Umjetničke slike	78.800							78.800
	UKUPNO	498.798	225.917	34.362	58.575	35.561	109.004	98.838	1.061.055

**REKAPITULACIJA PROCIJENJENE VRIJEDNOSTI
NEPOKRETNE IMOVINE
(NA 31.12.1999. GODINE)**

Red. br.	NEPOKRETNA IMOVINA PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA	PROCIJENJENA VRIJEDNOST	
		DEM	DIN.
1.	DIREKCIJA	4.019.400	80.388.000
2.	FILIJALA PODGORICA	1.665.764	33.315.280
3.	FILIJALA NIK[1]	336.602	6.732.040
4.	FILIJALA BIJELO POLJE	552.967	11.059.340
5.	FILIJALA BERANE	444.060	8.881.200
6.	FILIJALA PLJEVLJA	660.298	13.205.960
7.	FILIJALA KOTOR	1.626.504	32.530.080
	UKUPNO	9.305.595	1865.111.900

5. INOVACIJA PROCJENE VRIJEDNOSTI OPREME

5.1. Osnovni podaci

Značajne izmjene u obimu i strukturi opreme, stanju opreme i izmijenjeni tržišni uslovi, nastali od vremena izvršene bazne procjene 1994. godine, razlog su potrebe ponovne procjene vrijednosti ovoga dijela imovine "Lovćen" osiguranja.

"Lovćen" osiguranje, gledano u cjelini, posjeduje opremu koja se prema namjeni, može grupisati na sledeći način:

- Kancelarijski namještaj i oprema,
- PTT oprema,
- Računari, birotehnika i sl.
- Transportna sredstva - putnička vozila
- Ostalo (umjetničke slike)

U postupku procjene vrijednosti opreme po navedenim grupama pošlo se od organizacionih jedinica "Lovćen" osiguranja odnosno izdvojena je procijenjena oprema koja pripada svakoj od sedam organizacionih jedinica (Direkcija i šest filiala).

Identifikacija opreme je izvršena na osnovu knjigovodstvene dokumentacije odnosno popisa imovina (popisne liste na dan 31.12.1999. godine) i neposrednog uvida u opremu.

5.1.1. Kancelarijski namještaj i oprema

U ovoj grupaciji svrstana je oprema kancelarijskog prostora tj. namještaj, uređaji za grijanje i klimatizaciju, tepisi i sl.

Starost ove opreme je različita po organizacionim jedinicama. Kod organizacione jedinice Direkcija najveći dio je nabavljen 1999. godine. Oprema filijale Podgorica i Kotor je uglavnom nabavljena u periodu od 1994. godine do 1999. godine. Ostale filijale imaju znatno stariju opremu tj. nabavljena je uglavnom u periodu od 1980. godine do 1999. godine. Gledano u cjelini, shodno na starost i stvarno stanje funkcionalna vrijednost ove opreme se kreće od 100% do 10%.

5.1.2. PTT oprema

PTT opremu čine: telefonske centrale, telefaksi, telefoni, (fiksni i mobilni). Ova oprema je približne starosti kod svih organizacionih jedinica i kreće se uglavnom od 1990. godine do 1999. godine.

5.1.3. Računari, birotehnika i dr.

Opremu ove grupe čine: računari, pisače i računarske mašine, kopir-aparati i sl.

Računari su, gledano u cjelini uglavnom, nabavljeni u periodu od 1994. godine do 1999. godine. Pisaće i računarske mašine su uglavnom amortizovane, odnosno nabavljene su u periodu od 1973. godine do 1992. godine.

5.1.4. Transportna sredstava

Pod transportnim sredstvima se podrazumijevaju, u konkretnom slučaju, putnička vozila. Gledano u cjelini uglavnom su nabavljena od 1987. godine do 1999. godine. Ukupno je evidentirano 39 vozila, o kojima su u tabelarnom pregledu dati podaci potrebni za procjenu.

5.2. Procjena vrijednosti

Procjena vrijednosti opreme izvršena je korišćenjem troškovne metode. U postupku procjene uzeti su u obzir sledeći podaci i informacije:

- sadašnja tržišna cijena istovjetne ili slične opreme
- ukupni vijek trajanja u uslovima stručnog rukovanja i kvalitetnog održavanja
- način i kvalitet održavanja
- dužina vremena korišćenja
- procijenjene preostali vijek trajanja
- stanje opreme na dan procjene
- tehnička zastarelost

Aktuelne tržišne cijene nove opreme formirane su na osnovu cijena proizvođača iste ili slične opreme i svih drugih troškova: porez, transport, montaža i dr. Kod procjene putničkih vozila uzeti su u obzir specifični tržišni uslovi, prisutni u Crnoj Gori. Ovo se odnosi na vozila nabavljena u periodu od 1995. godine.

Ekonomski vijek trajanja uzet je na osnovu garancija proizvođača i iskustvenih podataka.

Funkcionalna vrijednost opreme izračunata je na bazi korekcije vrijednosti po osnovu izračunatog koeficijenta vremenske i fizičke amortizacije, stepena očuvanosti i načina održavanja opreme.

U tabelarnom pregledu koji se daje u nastavku dat je sintetizovani prikaz procjene vrijednosti opreme po organizacionim jedinicama, a grupisan po vrstama opreme. Procjena je izvršena za presjek stanja na dan 31.12.1999. godine.

Procijenjena vrijednost opreme "Lovćen" osiguranja iznosi:

- Kancelarijski namještaj i oprema	543.641 DEM
- PTT oprema	51.675 DEM
- Računari, birotehnika i dr.	119.397 DEM
- Putnička vozila	267.542 DEM
- Ostalo (umjetničke slike)	78.800 DEM

UKUPNO: 1.061.055 DEM

PROCJENA VRIJEDNOSTI OPREME

1. DIREKCIJA

R.b.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavke	Količ Ina	Tržišna cijena nove opreme	% otpis	Procijenjena vrijednost u DEM
1	2	3	4	5	6	7
A	Kancelarijski namještaj i oprema			301.267		294.739
1.	Radni sto - AXEL	1995/98	5	1.610	30	1.127
2.	Radni sto - AXEL	1999	3	966	-	966
3.	Segment - AXEL	1995/98	4	912	20	730
4.	Segment - AXEL	1999	6	1.368	-	1.368
5.	Klub sto - AXEL	1995/98	3	684	30	479
6.	Klub sto - AXEL	1999	2	456	-	456
7.	Pokretni caset sto - AXEL	1995/98	6	2.088	30	1.461
8.	Pokretni caset sto - AXEL	1999	4	1.392	-	1.392
9.	Daktilo sto - AXEL	1999	2	350	-	350
10.	Video sto - AXEL	1998	2	480	10	432
11.	Ormar - AXEL	1995/98	5	3.430	20	2.744
12.	Ormar - AXEL	1999	2	1.372	-	1.372
13.	Fotelja "22 S"	1995/96	8	5.760	25	4.320
14.	Kožna fotelja	1995/98	6	3.732	30	2.612
15.	Fotelja "111 stol"	1995	1	284	40	170
16.	Sto AXEL sa dodat. stolom	1996	1	380	30	266
17.	Klub sto "UNO"	1997	1	140	20	112
18.	Radni sto "RIO"	1999	15	5.280	-	5.280
19.	Segment rad. stola "RIO"	1999	10	2.060	-	2.060
20.	Pokretna kasetna "RIO"	1999	15	6.570	-	6.570
21.	Video sto "RIO" (komp. sto)	1999	10	3.720	-	3.720
22.	Klub sto "RIO"	1999	8	1.648	-	1.648
23.	Daktilo sto "RIO"	1999	2	710	-	710
24.	"RIO" fik. kasetna	1999	1	428	-	428
25.	Ormar zatvoreni "RIO"	1999	10	5.000	-	5.000
26.	Ormam "RIO"	1999	1	407	-	407
27.	Radni sto MUX PROF.	1999	1	8.262	-	8.262
28.	Pokretna kasetna MUX PROF.	1999	1	1.152	-	1.152
29.	Konf. sto MUX PROF.	1999	1	8.340	-	8.340
30.	Klub sto MUX PROF.	1999	2	2.046	-	2.046
31.	Ormar MUX PROF.	1999	2	2.488	-	2.488
32.	MUX PROF. boč. st. DX	1999	1	650	-	650
33.	MUX PROF. gor. plak.	1999	1	502	-	502
34.	MUX PROF. vješaonik	1999	1	1.400	-	1.400
35.	MUX PROF. žardinj. M x F	1999	2	2.070	-	2.070
36.	Radni sto FMO - "Forma"	1999	3	5.500	-	16.550
37.	Konf. sto FM - "Forma"	1999	2	6.028	-	6.028
38.	Konf. sto FM - "Forma"	1999	1	5.645	-	5.645
39.	Pokretna kasetna "Forma"	1999	3	4.030	-	4.030
40.	Niski orman FF "Forma"	1999	7	24.140	-	24.140
41.	"Forma" boč. stak. FLC	1999	6	14.765	-	14.765
42.	"Forma" gar. ploča FLIP	1999	6	8.185	-	8.185
43.	"Forma" pred. tac. FM	1999	1	492	-	492
44.	Radni sto "Vega"	1999	6	4.797	-	4.797
45.	Pokretna kasetna "Vega"	1999	4	2.183	-	2.183
46.	Klub sto "Vega"	1999	2	472	-	472
47.	Radni sto "Klip"	1999	3	2.598	-	2.598
48.	Pokretna kasetna "Klip"	1999	3	2.019	-	2.019
49.	Kanc.sto "DELTA"	1999	2	4.400	-	4.400
50.	Kanc.sto "DELTA"	1999	1	1.300	-	1.102

51.	Radni sto "TIPER"	1999	1	1.240	-	1.240
52.	Segment "TIPER"	1999	1	468	-	468
53.	"TIPER" ok. sto MIDR	1999	1	758	-	758
54.	Pokret. kasete "TIPER"	1999	2	1.974	-	1.974
55.	Konf. sto "TIPER"	1999	1	1.133	-	1.133
56.	"TIPER" pred. plo. M6S	1999	1	454	-	454
57.	Radni sto "MAX"	1999	1	1.522	-	1.522
58.	Pokret. kaseta "MAX"	1999	1	1.095	-	1.095
59.	GRT-Napoli T+2F BU set.	1999	1	3.900	-	3.900
60.	Klub sto "Family" S	1999	1	569	-	569
61.	Radni sto "Gardoš"	1999	1	279	-	279
62.	Fiksna kaseta "Gardoš"	1999	1	146	-	146
63.	Sto "Lici"	1999	4	2.80	-	2.80
64.	Plakari	1999	3	2.957	-	2.957
65.	Radne stolice VRF	1999	17	629	-	629
66.	Stolice ERIS	1999	16	3.408	-	3.408
67.	Radne stolice 41 CRF	1999	3	420	-	420
68.	Kožna fotelja - Vesta	1999	29	17.168	-	17.168
69.	Kožna fotelja - Vesta	1999	9	6.264	-	6.264
70.	Fotelja 0544	1999	7	1.610	-	1.610
71.	Fotelja "Monako"	1999	4	5.101	-	5.101
72.	Fotelja "Milana"	1999	2	3.134	-	3.134
73.	Klub fotelja "Vektra"	1999	3	2.220	-	2.220
74.	Klub fotelja "Vektra"	1999	6	2.005	-	2.005
75.	Fotelja visok nasl. (koža)	1999	2	3.313	-	3.313
76.	Fotelja niskog nasl. (koža)	1999	5	7.920	-	7.920
77.	Fotelja niskog nasl. (koža)	1999	2	1.760	-	1.760
78.	Fotelja niskog nasl. (koža)	1999	35	14.700	-	14.700
79.	Pepeljara stojeća	1999	1	140	-	140
80.	Stakla za sto	1999	4	608	-	608
81.	Jastuci	1999	32	640	-	640
82.	Vješaonic	1996	1	1.340	20	1.072
83.	Žardinjere	1997	2	2.070	15	1.759
84.	Tepih vuneni	1996	2	800	30	560
85.	Persijski tepih	1999	4	6.000	-	6.000
86.	Persijski tepih	1999	2	4.800	-	4.800
87.	Usisivač "Uragan"	1996	1	370	35	240
88.	Klima uređaji	1997	7	2.500	20	2.000
89.	Klima ured. sistema "Split"	1998	1	2.000	10	1.800
90.	Mermer. radijatori	1999	2	600	5	570
91.	"Kirbi" za čišćenje	1999	1	1.500	-	1.500
92.	Znak "Lovćen" - a u bronzi	1999	1	6.200	-	6.200
93.	Tehnička lampa	1999	1	126	-	126
94.	Kvarcna peć 3 x 800	1994	2	240	50	120
95.	Ekoterm	1996	5	1.350	40	810
96.	Prat. provalna oprema	1999	1	5.476	-	5.476
97.	Radio-kasetofon "Sony"	1999	1	1.400	-	1.400

B	PTT oprema	1993		18.354		13.275
1.	Tel. centrala "Panasonic"	1994	1	4.306	50	2.153
2.	Faks "Eri"	1994	1	2.188	50	1.094
3.	Tel. "Panasonic"	1996	1	200	50	100
4.	Sistem aparata 7030	1996	1	210	40	126
5.	Tel. centrala "Panasonic"	1997	1	1.200	40	720
6.	"Panasonic" KX 2315	1997	1	850	35	552
7.	Mobil. tel. "Nokia" 8110	1997	1	750	40	450
8.	Sist. tarif. bater. st. 72	1998	1	600	40	360
9.	Mobil. tel. "Ericsson" 788	1998	1	550	30	385
10.	Mobil. tel. GA 628	1998	1	200	30	140

11.	Mobil. tel. "Motorola" D 130	1999	1	350	30	245
12.	Tel. centrala "Panasonic"		1	6.400	-	6.400
13.	Mobil. tel. "Ericsson" 868		1	550	-	550

C	Računar, bitotehnika i dr. inv			54.207		34.034
1.	PC 386 D x 40 MHz	1994	2	3.392	85	509
2.	Računar 486 ACER	1996	1	1.420	75	355
3.	Računar 486 D x 66 MHz	1996	1	1.650	80	330
4.	Računar 486 D x 100 MHz	1996	2	2.700	70	810
5.	Epson LQ 570	1996	1	500	40	300
6.	HP 710 C	1997	1	800	35	520
7.	HP III	1997	1	1.200	35	780
8.	HP 5L	1997	1	800	50	400
9.	UPS 420 VA	1997	1	250	100	-
10.	UPS 1000 VA	1997	1	600	100	-
11.	Računar "Pentium" 200 MHz	1998	2	2.500	40	1.500
12.	Računar "Pentium" 133 MHz	1998	2	2.500	60	1.000
13.	Skener HP 4P	1998	1	900	55	405
14.	HP CD rezač	1998	1	800	38	496
15.	Računar "Pentium" II	1999	7	14.875	15	12.646
16.	Računar "Pentium" 350 MHz	1999	3	4.050	15	3.443
17.	HP 1100	1999	2	1.940	10	1.746
18.	UPS APC 420 VA	1999	2	500	-	500
19.	UPS APC 650 VA	1999	2	900	-	900
20.	UPS APC 1400 VA	1999	1	1.000	-	1.000
21.	Mašina za povez. GE 200	1996	1	630	30	441
22.	Kopira aparat	1994	1	8.700	45	4.785
23.	TV "Sony"	1997	1	1.100	30	770
24.	Aparat za plastific.	1998	1	500	20	400

D	Umjetničke slike Prema popisu osnovnih sredstava (1 - 18)	1994/99	20	Ukupna nabavna vrijednost	78.800
					78.800

E Transportna sredstva

	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Cijena (na dan procjene) DEM	Nabav. cijena u DEM	% otpi sa	Procijenjena vrijednost DEM
1.	Renault "Safran"	1994	1	40.789	130.000	80	26.000
2.	"Clio" 1390 m ³	1997	1	23.935	11.000	30	7.700
3.	Audi A4 1,6	1999	1	38.787	15.000	15	12.750
4.	Peugeot 406 ST	1999	1	38.108	35.000	10	31.500
	UKUPNO (1 - 4)		4		191.000		77.95

Sveukupno procijenjena vrijednost opreme Direkcije (A+B+C+D+E)

498.798 DEM

2. FILIJALA PODGORICA

R. br.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavke	KOLI ČINA	Tržišna cijena nove opreme DEM	% otpisa	Procijenjena vrijednost DEM
1	2	3	4	5	6	7
A	Kancelarijski namještaj i oprema			224.840		132.751
1.	Kabinet	1985/92	2	8.800	65	3.082
2.	Kabinet	1994	1	6.049	30	4.234
3.	Čelične kase	1974/92	4	6.000	30	4.200
4.	Radni stolovi	1986	41	14.432	75	3.608
5.	Klub stolice	1986	42	9.450	80	1.890
6.	Kuhinja (čajna)	1975	1	1.300	90	130
7.	Kabinet	1997	1	6.620	15	5.627
8.	Namj male sale(sto+20 sto.)	1997	set	6.335	20	5.068
9.	Radni sto "Rio"	1997	2	704	25	528
10.	Radni sto "AXEL"	1997	1	322	25	242
11.	Radni sto A - 161	1997	1	1.080	20	320
12.	Klub sto A - 500	1997	1	400	20	560
13.	Ormar A - 177	1997	1	700	20	405
14.	Fotelja ARM 281	1997	2	540	25	390
15.	Fotelja "Teodora"	1997	1	520	25	362
16.	Kožna fotelja	1997	4	1.000	25	750
17.	Stolica "Rio" - 0694	1997	5	320	30	224
18.	Stolice "Koni"	1997	4	712	30	498
19.	Medicinski sto	1997	1	453	20	362
20.	Frižder	1997	2	700	25	525
21.	Elek. šporet	1997	2	1.100	30	770
22.	Radni sto 80/161	1998	23	20.010	10	18.009
23.	Radni sto 80/141	1998	22	18.480	10	16.632
24.	Radni sto 80/121	1998	7	4.235	10	3.811
25.	Klub sto 60/60/47	1998	12	3.516	8	3.235
26.	Daktilo sto 60/121	1998	2	1.330	10	1.197
27.	Daktilo sto bez kasete	1998	5	1.950	10	1.755
28.	Vitrina dvodjelna 73/80	1998	10	2.870	5	2.726
29.	Vitrina dvodjelna zatvorena	1998	1	456	5	433
30.	Kožne fotelje K-232	1998	60	22.800	8	20.976
31.	Kožne fotelje K 323	1998	3	1.776	8	1.634
32.	Kožne fotelje za stran.	1998	42	3.780	8	3.477
33.	Daktilo stolice	1998	9	1.260	10	1.134
34.	Komjuter. sto	1999	1	390	-	390
35.	Stolice "Visa"	1999	2	872	-	872
36.	Radna fotelja L x 300	1999	1	598	-	598
37.	Radni sto	1999	1	520	-	520
38.	Klima uredaji	1980/92	27	37.800	80	7.560
39.	Klima uredaji	1995	2	3.990	40	2.394
40.	Klima uredaji	1999	3	5.400	5	5.130
41.	Termopeći (Elind)	1974/91	48	24.000	80	4.800
42.	Ventilator	1996	6	600	40	360
43.	Usisivač "Sloboda"	1998	3	810	20	648
44.	Usisivač "Oskar"	1999	1	250	5	237

B	PTT oprema			19.918		14.910
1.	Telefaks	1993	1	2.188	55	985
2.	"Panasonic" centrala i 20 tel.	1999	3	6.400	-	6.400
3.	Telefaks	1997	1	2.550	35	1.657
4.	Telefaks centrala	1997	6	500	35	325
5.	Telefoni (statični)	1996	5	480	40	288

6.	"Panasonic" telefon	1997/99	11	500	25	375
7.	Mob. telefon "Ericsson" 788	1997	1	6.050	10	3.630
8.	Telefaks "Panasonic"	1999		850	-	850
9.	Modem za tarifir.	1999		400	-	400

C	Računari, birotehnika i dr. inv			104.612		36.482
1.	Računar "Oliveti" sa štamp.	1991	1	2.800	80	560
2.	Računar "Oliveti"	1992	2	9.000	80	1.800
3.	Računar 386 D x 140	1994	1	3.950	85	592
4.	Računar 386 /S x 33	1994	1	2.771	85	416
5.	Računar D x 66 mono	1994	1	7.703	85	1.541
6.	Računar 386 D x -	1995/96	4	8.400	80	1.680
7.	Računar 386 D x -	1998	1	1.750	45	963
8.	Pentium - Datalink	1997	3	3.750	50	1.875
9.	Pentium - Chip	1997	1	1.250	50	625
10.	Pentium - 200 MHz Chip	1998	1	1.250	40	750
11.	Računar Pentium Datalink	1998	4	5.000	40	3.000
12.	Štampač Epson	1992	3	1.500	50	750
13.	Štampač Epson	1998	4	2.000	15	1.700
14.	Pentium II+laser PV	1999	1	2.125	10	1.912
15.	Pisaće mašine	1985-92	19	15.200	85	2.280
16.	Računarske mašine	1984-92	31	14.663	75	3.666
17.	Računarska mašina	1998	1	250	10	225
18.	Računarska mašina	1999	5	1.250	5	1.187
19.	Fotokopir. aparat	1989	2	12.800	65	4.480
20.	Fotokopir. aparat Rx - 5815	1998	1	7.200	10	6.480

E Transportna sredstva

	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Tržišna cijena (na dan procjene) DEM	Nabav. cijena u DEM	% otpisa	Procijenjena vrijednost DEM
1.	Zastava 750	1983/8	3	12.156	10.740	90	1.074
2.	Yugo Skala	1984	1	7.130	7.130	90	713
3.	Zastava 101	1986	6	38.886	41.742	90	3.888
4.	Yugo Skala GTL 55	1986	1	7.130	6.957	85	1.070
5.	Zastava 101	1989/90	3	19/443	20.871	90	1.940
6.	Peugeot 605 Berlina	1991	1	41.207	37.630	60	15.052
7.	Yugo Skala 55	1992	1	6.097	5.328	52	2.557
8.	Zastava 101	1996	1	8.313	6.957	55	3.130
9.	Škoda Felicija	1999	1	16.3999	13.000	5	12.350
UKUPNO			18	156.761	150.355		41.774

Sveukupno procijenjena vrijednost filijale Podgorica (A+B+C+D)

225.917 DEM

3. FILIJALA NIKŠIĆ

Red. br.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavka	Količi na	Tržišna cijena nove opreme	% otpisa	Procijenjena vrijednost u DEM	
1	2	3	4	5	6	7	
A	Kancelarijski namještaj i oprema			37.219		9.830	
1.	Plakari (2,10 x 2,70) m	1979-84	11	9.355	60	374	
2.	Radni kabinet	1984	2	8.800	65	3.080	
3.	Dvokrilni ormari	1976	2	900	75	225	
4.	Kancelarij. stolovi	1977-89	14	4.900	75	1.225	
5.	Daktilograf. sto	1979	1	200	80	40	
6.	Klub sto	1980	1	220	80	44	
7.	Kancelar. stolice	1978	13	1.820	90	182	
8.	Klub fotelje	1980	4	920	85	138	
9.	Čajne kuhinje	1979	2	2.200	85	330	
10.	Uesisivač	1990	1	270	90	27	
11.	Tepisi i staze	1994		2.934	40	1.760	
12.	TV "Sony" 2153	1995	1	1.100	45	605	
13.	Čelične kase	1976/79	3	3.600	50	1.800	
B	PTT oprema			11.488		6.063	
1.	Telefaks centrala i telef. (fiks)	1991		7.850	45	4.317	
2.	Mob. telefon "Motorola"	1997	1	350	40	210	
3.	Mob. telefon "Ericsson"	1997	2	1.100	30	770	
4.	Telefaks "Kanon" FRD	1989	1	2.188	65	766	
C	Računari, birotehnika i dr. inv			19.602		6.819	
1.	Računar PC 386 D x 40 MHz	1994	1	1.696	80	339	
2.	Računar Pentium 133	1998	1	1.250	60	500	
3.	Računar	1999	1	1.350	5	1.283	
4.	Štampač - Chip	1997	1	350	60	140	
5.	Računarske mašine	1979-85	8	3.784	85	568	
6.	Pisaće mašine	1977/90	3	2.400	80	480	
7.	Fotokopir aparat "Canon"	1990	1	8.772	60	3.509	
D	Transportna sredstva						
	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Tržišna cijena (na dan procjene) DEM	Nabav. cijena u DEM	% otpisa	Procijenjena vrijednost DEM
1.	Lada "Samara" 1300	1990	1	7.939	6.000	60	2.400
2.	"Volvo" 400 GL	1991	1	36.818	37.000	75	9.250
	UKUPNO		2	44.757	43.000	11.650	

Sveukupno procijenjena vrijednost filijale Nikšić (A+B+C+D)

34.362
DEM

4. FILIJALA BIJELO POLJE

Red. br.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavka	Količina	Tržišna cijena nove opreme	% otpisa	Procijenjena vrijednost u DEM	
1	2	3	4	5	6	7	
A	Kancelarijski namještaj i oprema			38.997		13.559	
1.	Radni sto	1978/89	24	8.448	80	1.689	
2.	Daktilo sto	1979	2	300	80	60	
3.	Klub sto	1989	6	1.320	85	198	
4.	Klub sto	1999	1	220	-	220	
5.	Pomoćni stolovi	1978	6	510	85	77	
6.	Radna fotelja	1972-87	21	5.670	90	567	
7.	Kožne fotelje	1997	8	2.000	25	1.500	
8.	Klub fotelje	1972-91	15	3.375	85	506	
9.	Fotelja 0643	1999	2	460	-	460	
10.	Kožni nos jed	1997	1	1.500	20	1.200	
11.	Vitrine i ormani	1978	3	1.350	80	270	
12.	Telefon stočić	1972-78	6	420	70	105	
13.	Čivilni drveni	1972-87	9	1.080	60	432	
14.	Metalni čiviluk	1979	3	450	60	180	
15.	Metalna kasa		1	1.200	50	600	
16.	TA peć i grijalice	1972-91	3+4	3.000	80	600	
17.	Čajna kuhinja	1979	2	2.600	80	520	
18.	Kvarčna peć	1996	1	270	30	189	
19.	Pokretna kaseta "RIO"	1999	3	1.314	-	1.314	
20.	Usisivači	1999	3	810	-	810	
21.	Muzički stub	1999	1	550	-	550	
22.	TV kolor	1989	1	650	75	162	
23.	Alarmski uređaj	1998	1	1.500	10	1.350	
B	PTT oprema			6.080		2.207	
1.	Telefonska centrala	1978	1	2.200	85	330	
2.	Telefaks	1989	1	1.230	75	307	
3.	Telefoni (statični)	1978	10	1.000	75	250	
4.	Mob. telefoni	1998	2	1.100	30	770	
5.	Mob. telefon	1999	1	550	-	550	
C	Računari, birotehnika i dr. inv			19.141		6.103	
1.	Personal računar 433	1994	1	3.391	80	678	
2.	Računar Pentium	1998	1	1.250	40	750	
3.	Računarske mašine	1982-92	7	3.500	75	875	
4.	Pisaće mašine	1973-91	4	3.200	85	480	
5.	Fotokopir aparat	1987	1	6.400	70	1.920	
6.	Marker - 5000	1999	2	1.100	-	1.400	
D	Transportna sredstva						
	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Tržišna cijena na dan procjene DEM	Nabav.cijena u DEM	% otpisa	Procijenjena vrijednost u DEM
1.	Renault 19	1990	1	20.827		75	5.206
2.	Peugeot 406 ST	1999	1	38.108	35.000	10	31.500
	UKUPNO		2	58.935			36.706

Sveukupno procijenjena vrijednost filijale Bijelo Polje (A+B+C+D)

58.575 DEM

5. FILIJALA BERANE

Red br.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavka	Količ ina	Tržišna cijena nove opreme	% otpisa	Procijenjena vrijednost u DEM
1	2	3	4	5	6	7
A	Kancelarijski namještaj i oprema			32.419		7.606
1.	Kabine direktora	1992	1	8.800	60	3.520
2.	Garnitura "Jelovica"		1	4.500	70	1.350
3.	Regali i ormari	1973/91	6	3.300	80	660
4.	Kancelarij. sto	1973/91	3	609	85	91
5.	TA peći	1973/91	16	12.000	90	1.200
6.	Usisivač	1979/80	3	1.020	90	102
7.	Televizor		1	790	80	158
8.	Frižder		1	500	40	300
9.	Kasetofon		3	900	75	225
B	PTT oprema			4.740		2.610
1.	Telefonska centrala i telefoni	1991	1	2.660	50	1.330
2.	Telefaks	1989	1	1.230	65	430
3.	Telefaks "Panasonic"	1999	1	850	-	850
C	Računari, birotehnika i dr. inv			26.423		7.039
1.	Personal računar 433 S	1994	1	3.391	80	678
2.	Računarske mašine	1973/92	20	9.460	80	1.892
3.	Pisaće mašine	1973/92	6	4.800	80	960
4.	Fotokopir aparat	1990	1	8.772	60	3.509
D	Transportna sredstva					
	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Tržišna cijena na dan procjene u DEM	Nabav. cijena u DEM	Procijenjena vrijednost DEM
1.	Peugeot 505 ST	1987	1	24.941	-	3.741
2.	Yugo 55	1990	1	6.051	5.328	2.397
3.	Lada Niva	1990	1	13.725	-	2.058
4.	Lada Niva	1999	1	13.725	10.990	10.110
	UKUPNO		4	58.342		

Sveukupno procijenjena vrijednost filijale Berane (A+B+C+D)

35.561 DEM

6. FILIJALA PLJEVLJA

Red. br.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavka	Koli čina	Tržišna cijena nove opreme	% otpisa	Procijenjena vrijednost u DEM
1	2	3	4	5	6	7
A	Kancelarijski namještaj i oprema			87.408		55.609
1.	Radni stolovi	1972/81	27	9.504	90	950
2.	Klub stolovi	1973/81	5	875	85	131
3.	Daktilo sto	1987	4	600	80	120
4.	Kabiret. radni sto	1981	1	570	80	114
5.	Klub garnitura	1981	1	3.200	90	320
6.	Radne stolice	1987	47	9.541	90	954
7.	Fotelje	1981	10	2.250	90	225
8.	Restor. stolovi	1981	6	1.020	90	102
9.	Restor. stolice	1982	24	2.760	90	276
10.	Komode	1981	2	1.160	85	174
11.	Ormar bife i vitrine	1981	2	900	80	180
12.	Kancelar. namj. "Ktitor"	1999		47.000	-	47.000
13.	Kancelar. namj. "Kirbi"	1999		3.128	4	3.003
14.	TA peći 2,5 KW	1987	2	1.300	80	260
15.	Metalne kase	1960/72	3	3.600	50	1.800

B	PTT oprema			10.036		3.170
1.	Telefonska centrala sa 13 tel.	1981/86	2	6.326	70	1.898
2.	Telefaks	1989/91	2	2.460	80	492
3.	Mob. tel. "Ericsson"	1997	2	1.100	40	660
4.	Telef. "Panasonic"	1997	1	150	20	120

C	Računari, birotehnika i dr. inv			26.423		7.039
1.	Računar "Pentium" II	1998	1	2.125	20	1.700
2.	Štampač "Epson" LX 300	1998	1	500	20	400
3.	Štampač HP 1100	1999	1	970	5	922
4.	Računske mašine	1975/79	8	3.776	90	377
5.	Pisaće mašine	1978/87	6	4.800	80	960
6.	Fotokopir "Rank - xerox"	1986	1	6.500	80	1.300
7.	Geštetner M 420	1979	1	1.300	90	130

	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Tržišna cijena na dan procjene u DEM	Nabav. cijena u DEM	D Transportna sredstva
						% otpisa
1.	Peugeot 505 ST	1987	1	24.941	-	85
2.	Lada Niva	1990	1	13.725	-	80
3.	Zastava 101 Skala	1990	1	6.481	6.957	70
4.	Jugo Florida	1997	1	12.769	-	46
5.	Peugeot 406	1998	1	38.108	-	60
6.	Lada Niva	1990	1	13.725	-	-
	UKUPNO		6	109.749		13.725
						44.436

Sveukupno procijenjena vrijednost filijale Pljevlja (A+B+C+D)

109.004 DEM

7. FILIJALA KOTOR

Red. br.	VRSTA I NAZIV OPREME	Godina nabavka	Koli čina	Tržišna cijena nove opreme	% otpisa	Procijenjena vrijednost u DEM
1	2	3	4	5	6	7
A	Kancelarijski namještaj i oprema			45.744		
1.	Radni stolovi "AXEL"	1994/95	11	3.542	40	2.125
2.	"AXEL" pok. i fik. kasete	1994/95	8	3.088	40	1.853
3.	Kompjuterski sto	1994/95	3	720	40	432
4.	"Vega" ormari	1994/95	1	2.500	30	1.750
5.	"Vega" pokret. ormari	1994/95	1	546	30	382
6.	"AXEL" ormari	1994/95	11	7.546	30	5.282
7.	"AXEL" stakl. vitrina	1994/95	1	520	30	364
8.	Fotelje 2000 S, 2200 S	1994/95	17	11.900	45	6.545
9.	Daktilo stolovi	1995	2	350	40	210
10.	Kuhinjski elementi D-40	1995	5	700	45	385
11.	Klub sto	1995	5	1.030	35	669
12.	Kobinovani ormari	1995/98	4	2.800	20	2.240
13.	Radne stolice	1995	8	1.120	50	560
14.	Radni sto "AXEL"	1999	2	644	-	644
15.	Pokretna kasetna "AXEL"	1999	2	696	-	696
16.	Video sto	1999	1	240	-	240
17.	Radni sto "Vega"	1994/99	2	984	20	787
18.	Žardinjere	1994	6	1.233	50	616
19.	Čiviluk	1994/99	6	771	30	540
20.	Kvarčna peć	1994	5	1.350	50	675
21.	Elek. radijatori	1994	3	450	50	225
22.	TA peć 2,5 KW	1995	1	500	70	150
23.	Usisivač	1999	2	800	10	720
24.	Kase	1994	1	1.714	15	1.457

B	PTT oprema			10.730		9.440
1.	Telefaks EI Niš	1994	1	1.230	40	738
2.	Telefaks "Panasonic"	1995	1	850	35	552
3.	Telefoni	1994	9	700	40	420
4.	Mobilni telefoni	1997/99	2	1.100	20	880
5.	Telefon "Panasonic"	1999	3	450	-	450
6.	Telefonska centrala	1999	1	6.400	-	6.400

C	Računari, birotehnika i dr. inv			39.264		23.131
1.	Personalni računar	1994	1	3.392	85	509
2.	Računar "Pentium"	1997	4	5.000	60	2.000
3.	Štampač "Epson"	1997/99	6	3.000	20	2.400
4.	Štampači	1995/97	2	700	30	490
5.	Komputer "Pentium" Celeron	1999	5	1.200	15	1.020
6.	UPS 400 VA	1999	1	250	-	250
7.	UPS 700 VA	1999	2	1.000	-	1.000
8.	UPS 1400 VA	1999	1	1.000	-	1.000
9.	Server sa zaštit. uređ. zakom.	1999	1	2.000	10	1.800
10.	Komputer sa modemom	1999	1	1.300	15	1.105
11.	Laptop "Pentium" II 366	1999	1	3.750	10	3.375
12.	Računske mašine i kalk.	1994/99	9	4.500	35	2.025
13.	Pisaće mašine	1994/97	4	3.400	35	2.210
14.	Fotocopir aparat	1994	1	8.772	55	3.947

D Transportna sredstva

	Marka i tip vozila	God. proizv.	Količ kom.	Tržišna cijena (na dan procjene) DEM	Nabav. cijena u DEM	% otpisa	Procijenjena vrijednost DEM
1.	Zastava 128	1985	1	7.381	7.200	90	720
2.	Jugo Florida	1995	1	12.769	15.000	70	4.500
3.	Peugeot 406 sa alar.	1999	1	39.108	35.000	10	31.500
	UKUPNO		3	58.258	57.200		36.720

Sveukupno procijenjena vrijednost filijale Kotor (A+B+C+D)

98.838
DEM

6. PROCJENA VRIJEDNOSTI POSLOVNE AKTIVE

6.1. Procjena vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana

Dugoročni finansijski plasmani predstavljaju učešće "Lovćen" osiguranja u kapitalu drugih pravnih lica. Knjigovodstveno iskazani na dan 31.12.1999. iznosili su 1.929.763 DEM. Procijenjeni su na iznos od 1.932.833 DEM (i koriguju knjigovodstvenu vrijednost za 3.070 DEM), a odnose se na:

"Dunav-RE" Beograd	65.959
Hipotekarna banka DD	748.670
Montenegroberza AD	8.674
"Mont" AD Podgorica	141.012
Podgorička banka	22.391
Beogradska banka	5.446
DDOR Novi Sad	1.295
"Lovćen-Re"	920.000
Nikšićka banka	14.513
Crnogorska komercijalna banka	3.070
UKUPNO:	1.932.833

6.2. Procjena vrijednosti obrtnih sredstava

Pored stalnog kapitala, aktivu Društva čine i obrtna sredstva u čiji sastav ulaze:

- zalihe,
- kratkoročna potraživanja i plasmani (potraživanja za premije, štete i ostali kupci, potraživanje iz specifičnih poslova i druga potraživanja i kartkoročni finansijski plasmani),
- gotovinski ekvivalent i gotovina.

Zavisno od uslova poslovanja i načina knjiženja, značajna odstupanja između knjigovodstvene i stvarne vrijednosti mogu postojati kako kod stalnih, tako i na stavkama kategoriju obrtnih sredstava. Problem ponovnog vrednovanja imovine javlja se zbog nerealno prikazanih pozicija bilansa stanja. Ova nerealnost može biti rezultat monetarnih poremećaja kao i određenih propusta u knjiženju i neadekvatne primjene metodologija za konkretnе slučajeve. Iz tog razloga se javlja potreba za procjenom pojedinih oblika obrtnih sredstava. Tom prilikom je ustanovljeno:

1. Da na poziciji zaliha odstupanja vrijednih pažnje nije bilo. Knjigovodstvena vrijednost zaliha na dan 31.12.1999.godine je iznosila 2.652,00 DEM i u cijelosti se ocnose na materijal, realno su iskazane i kao takve predstavljaju tržišnu vrijednost;
2. Potraživanja za premije, štete i ostali kupci se procjenjuju na iznos od 2.483.443 DEM (knjigovodstvena vrijednost 3.786.898 DEM). Ova potraživanja čine:
  - potraživanja po osnovu fakturisanih premija koja su procijenjena na iznos od 1.303.455 DEM (koriguju knjigovodstvenu vrijednost koja je na dan 31.12.1999.godine iznosila 2.606.910 DEM iz razloga što je procenat naplativosti fakturisanih premija poslednjih godina bio čak ispod 50%);

- potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u reosiguranju su na dan 31.12.1999.godine iznosila 1.166.725 DEM. Ova potraživanja se odnose na D.D.O.R Novi Sad, uzimaju se kao sigurno naplativa, i kao takva predstavljaju tržišnu vrijednost;
  - ostali kupci i depozitna premija su na dan 31.12.1999.godine, iznosili 13.263,00 DEM (odnose se na potraživanja po osnovu zakupa). Procjenjuju se naplativim i kao takva se prihvataju procjeni;
3. Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja su na dan 31.12.1999.godine iznosila 380.258,00 DEM. Ova potraživanja se odnose na:
- potraživanja iz specifičnih poslova 176.045,00 DEM (to su potraživanja po osnovu uslužno isplaćenih šteta) i
  - druga potraživabna u iznosu od 204.213,00 DEM.
- Sva ova potraživanja su realno iskazana, očekuju se naplativim, pa knjigovodstvena vrijednost u iznosu od 380.258,00 DEM ujedno predstavlja i tržišnu vrijednost.
4. Kratkoročni finansijski plasmani su na dan 31.12.1999.godine iznosili 239.727,00 DEM. Ove plasmane čine:

- kratkoročni finansijski plasmani u povezana preduzeća 35.000,00 DEM;
- krediti u zemlji 78.513 DEM.
- hartije od vrijednosti namijenjene prodaji 16.500,00 DEM;
- mjenice i ostali finansijski plasmani 109.714,00 DEM.

Ovi plasmani su realno iskazani, pa njihova knjigovodstvena vrijednost od 239.727 DEM, ujedno predstavlja i tržišnu vrijednost.

Gotovinski ekvivalent i gotovina iskazana u vrijednosti od 6.753.340 DEM odnosi se na:

- Hartije od vrijednosti (novčani ekvivalent) 1.657,00 DEM, i
- Gotovinu u iznosu od 6.751.683,00 DEM.
- Ovaj oblik obrtnih sredstava realno je iskazan i knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.1999.godine u iznosu od 6.753.340,00 DEM ujedno predstavlja i tržišnu vrijednost.

Procijenjena vrijednost obrtnih sredstava na dan 31.12.1999.godine

Red. br.	OBRTNA SREDSTVA	Iznos u DEM	
		Knjigovodstvena vrijednost	Procijenjena vrijednost
1.	Zalihe	2.652	2.652
2.	Kratkoročna potraživanja i plasmani	4.406.883	3.103.428
2.1.	Potraživanja za premije šteta i ostalo	3.786.898	2.483.443
2.2.	Potraživanja iz specifičnih poslova i drugih potraživanja	380.258	380.258
2.3.	Kratkoročni finansijski plasmani	239.727	239.727
3.	Gotovinski ekvivalent i gotovina	6.753.340	6.753.340
SVEGA (1+2+3)		11.162.875	9.859.420

6.3. Procjena vrijednosti aktivnih vremenskih razgraničenja

U aktivi bilansa stanja na dan 31.12.1999.godine su iskazana aktivna vremenska razgraničenja u iznosu od 17.839,00 DEM (dati avansi).

AVR se procjenjuju naplativim u cijelosti, pa su u procjeni uzeta prema knjigovodstvenom stanju.

6.4. Rekapitulacija procjene poslovne aktive

Procjena vrijednosti poslovne aktive u komparaciji sa knjigovodstvenom vrijednošću daje se u narednom tabelarnom pregledu.

Red br.	POZICIJA	Iznos u DEM	
		Knjigovodstvena vrijednost	Procijenjena vrijednost
	AKTIVA		
A	Neuplaćen upisan kapital	-	-
B	Stalna imovina	5.445.197	12.299.478
I	Nematerijalna ulaganja	-	-
II	Osnovna sredstva	3.515.434	10.366.645
1.	Zemljište	3.138	131.680
2.	Gradjevinski objekat	2.636.878	9.173.915
3.	Oprema	816.586	1.061.050
4.	Alati i inventar	406	-
5.	Ostala osnovna sredstva	58.426	-
III	Dugoročni finansijski plasmani	1.929.763	1.932.833
1	Učešće u kapitalu dr.prav.lica	1.929.763	1.932.833
V	Obrtna imovina	11.162.875	9.859.420
I	Zaljne	2.652	2.652
1.	Materijal	2.652	2.652
II	Kratkoročna potraž.plasm. i gotovina	4.406.883	3.103.428
1.	Potraživanja za premije,štetei ostalo	3.786.898	2.483.443
1.1.	Potraživanja po osnovu premija i ostalih šteta	2.606.910	1.303.455
1.2.	Potraživanja po osnovu učešća u naknadama šteta u reosiguranju	1.166.725	1.166.725
1.3.	Ostali kupci i depozitna premija	13.263	13.263
2.	Potraživanja iz specif.poslova i druga potraživanja	380.258	380.258
2.1.	Potraživanja iz specif.poslova	176.045	176.045
2.2.	Druga potraživanja	204.213	204.213
3.	Kratkoročni finansijski plasmani	239.727	239.727
3.1.	Kratkoročni finans.plasm. u povez.pr.	35.000	35.000
3.2.	Krediti u zemlji	78.513	78.513
3.3.	Harije od vrijednosti namijenjene prodaji	16.500	16.500
3.4.	Mjenice i ostali finans.plasmani	109.714	109.714
III	Gotovinski ekvivalent i gotovina	6.753.340	6.753.340
1.	Haratije od vrijednost (novčani ekviv.)	1.657	1.657
2.	Gotovina	6.751.683	6.751.683
G	Aktvna vremenska razgraničenja	17.839	17.839
D	Poslovna imovina	16.625.911	22.176.737
Đ	Gubitak	-	-
E	Poslovna aktiva	16.625.911	22.176.737

7. PROCJENA VRIJEDNOSTI OBAVEZA NA DAN 31.12.1999.GODINE

U pasivi bilansa u cilju procjene vrijednosti imovine potrebno je procijeniti obaveze. Obaveze "Lovćen" osiguranja na dan 31.12.1999.godine iznosile su 1.374.142 DEM.

Sastoje se od:

1. Obaveze za štete, premiju i specifične obaveze u iznosu od 1.290.029 DEM koliko su bilansirane na dan 31.12.1999.godine, odnose se na:

- obaveze za redovne štete prema osiguranicima 574.400 DEM, i
- obaveze za premije osiguranja 715.629 DEM

Sve ove obaveze predstavljaju likvidirane (priznate) štete u predhodnoj godini koje nijesu isplaćene i za njih postoji obaveza.

2. Dugoročne obaveze iz poslovanja i obaveze za zarade koje su na dan 31.12.1999.godine iznosile 25.273 DEM, odnose se na:

- obaveze prema dobavljačima 25.249 DEM, i
- ostale obaveze iz poslovanja 24 DEM

3. Druge kratkoročne obaveze koje su na dan 31.12.1999.godine iznosile 58.840 DEM odnose se na:

- obaveze za poreze i doprinose na zarade 1.462 DEM
- poreze na usluge 56.719 DEM
- obaveze za dividende 595 DEM, i
- ostale kratkoročne obaveze 64 DEM

Po svim ovim osnovama obaveze su na dan 31.12.1999.godine, iznosile 1.374.142 DEM. Unesene su u pasivu bilansa u visini nominalnih iznosa koja proističu iz poslovnih i finansijskih transakcija. U procjeni su uzete bilansno iskazane pozicije u iznosu od 1.374.142 DEM.

7.1. Procjena vrijednosti pasivnih vremenskih razgraničenja

U pasivi bilansa stanja evidentirana su pasivna vremenska razgraničenja na iznos od 9.852.669 DEM, čine ih:

- Rezervisane štete 7.794.868 DEM
- Prenosne premije 1.508.321 DEM
- Ostala PVR 549.480 DEM

Rezervisane štete imaju karakter obaveza. One su na dan 31.12.1999. godine iznosile 7.794.868 DEM. Ove štete su utvrđene na osnovu internog akta Društva, odnosno Pravilnika o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih neizmirenih obaveza (rezervisane štete), a u skladu sa Zakonom o osiguranju imovine i lica.

Rezervisane štete predstavljaju neizmirene obaveze Društva po osnovu nastalih prijavljenih šteta a nelikvidiranih.

Rezervisane štete utvrđene su posebno po filijalama i vrstama osiguranja sa stanjem na dan 31.12. 1999.godine, prema važećim cijenama na dan utvrđivanja rezervisanog iznosa. Visinu iznosa rezervisane štete utvrđivala su stručna lica za odgovarajuću vrstu osiguranja, a ovlašćeni aktuar, je izvršio procjenu realnosti tako utvrđene visine. Na taj način izvedene rezervacije na dan 31.12.1999.godine iznosile su 7.794.868 DEM i kao takve se prihvataju u

procjeni. (Prilog br. 1 - Rezervisane štete po filijalama i vrstama osiguranja na dan 31.12.1999.godine).

Prenosne premije su na dan 31.12.1999.godine, iznosile 1.508.321 DEM. Ove premije su utvrđene na osnovu akta poslovne politike organizacije za osiguranje. tj. Pravilnika o formiranju i načinu obračunavanja i visine prenosnih premija a sve u skladu sa Zakonom o osiguranju imovine i lica. Prenosna premija nema karakter obaveza. Iskazana vrijednost prenosnih premija u pasivi bilansa uzima se kao i procijenjena.

Ostale PVR u iznosu od 549.480 DEM kako su knjigovodstveno iskazana predstavljaju izdvojena sredstva — doprinos za preventivu (struktura premije) i služi za predupređenje štetnih događanja. Nemaju karakter obaveza. Knjigovodstveno iskazana vrijednost uzima se kao procijenjena.

8. PROCJENA VRIJEDNOSTI DUGOROČNIH REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja iskazana u pasivi bilansa na dan 31.12.1999.godine iznosila su 2.360.000 DEM.

Analizom predmetne dokumentacije je ustanovljeno da je knjigovodstveni podatak o dugoročnim rezervisanjima realno prikazan, odnosno, da se odnosi na rezerve sigurnosti na teret rashoda. Ove rezerve se utvrđuju aktom poslovne politike organizacije osiguranja u skladu sa čl. 65. Zakona o osiguranju imovine i lica.

Iznos dugoročnih rezervisanja se obračunava u visini od najmanje 50% od ostvarene prosječne bruto premije osiguranja u poslednje dvije godine, računajući i godinu za koju se raspoređuje ostvarena dobit. Nadležni organ Društva donosi odluku o visini iznosa koji će se izdvojiti u rezerve sigurnosti.

U procjeni dugoročnih rezervisanja prihvata se knjigovodstvena vrijednost u iznosu od 2.360.000 DEM.

9. Sumarni pregled procjene vrijednosti obaveza

Red. br.	Dugovni izvor	Knjigovodstvena vrijednost	Iznos u DEM Procijenjena vrijednost
1.	Obaveze za štete, premiju i specifične obaveze	1.290.029	1.290.029
1.1.	Obaveze za štete prema osiguranicima	574.400	574.400
1.2.	Obaveze za premije osiguranja	715.629	715.629
2.	Dugoročne obaveze iz poslov. i za zarade	25.273	25.273
2.1.	Obaveze preme dobavljačima	25.249	25.249
2.2.	Ostale obaveze iz poslovanja	24	24
3.	Druge kratkoročne obaveze	58.840	58.840
3.1.	Obaveze za poreze i doprinose na zarade	1.462	1.462
3.2.	Ostale obaveze za poreze i doprinose	56.719	56.719
3.3.	Obaveze za dividendu	595	595
3.4.	Ostale kratkoročne obaveze	64	64
4.	Rezervisane štete (ost.osigur.)	7.794.868	7.794.868
Svega: (1+2+3+4)		9.169.010	9.169.010

10. Procjena vrijednosti akcionarskog kapitala

Ukupan nominirani kapital –(akcionarski) upisan i uplaćen u "Lovćen" osiguranje Podgorica na dan 31.12.1999.godine iznosio je 2.163.121 DEM.

Ovaj kapital je u pasivi, bilansa realno iskazan, pa se njegova knjigovodstvena vrijednost od 2.163.121 DEM, prihvata u procjeni.

11. Rekapitalacija procjene

Polazeći od rezultata mjerenja supstance, aktiva Društva na dan 31.12.1999.godine, izgleda: procjena vrijednosti poslovne aktive na dan 31.12.1999.godine

<i>Iznos u DEM</i>			
Red. br.	Pozicija	Knjigovodstvena vrijednost	Procijenjena vrijednost
1.	Neuplaćen upisan kapital	-	-
2.	Stalna imovina	5.445.197	12.299.478
3.	Obrtne sredstva	11.162.875	9.859.420
4.	AVR	17.839	17.839
5	Gubitak	-	-
	Poslovna aktiva	16.625.911	22.176.737

Vrijednost procijenjenih dugovnih izvora daje se u narednom tabelarnom pregledu

<i>Iznos u DEM</i>			
ed. br.	Dugovni izvori	Knjigovodstvena vrijednost	Procijenjena vrijednost
1.	Obaveze	1.374.142	1.374.142
2.	Rezervisane štete	7.794.868	7.794.868
	Ukupno dugovni izvori (1+2)	9.169.010	9.169.010

Neto vrijednost imovine Društva dobija se kada se od ukupne vrijednosti aktive oduzmu dugovni izvori.

Slijedi pregled neto imovine:

Neto imovina — Trajni kapital na dan 31.12.1999.godine

<i>Iznos u DEM</i>			
Red. br.	Pozicija	Knjigovodstvena vrijednost	Procijenjena vrijednost
1.	Pasivna aktiva	16.625.911	22.176.737
2.	Dugovni izvori	9.169.010	9.169.010
	Neto imovina (1-2)	7.456.901	13.007.727

12. Vrijednost društvenog kapitala na dan 31.12.1999. godine

Uvažavajući prethodne iskaze, vrijednost društvenog kapitala je kako slijedi:

Iznos u DEM		
Red. br.	Pozicija	Procijenjena vrijednost
1.	Neto imovina	13.007.727
2.	Akcionarski kapital	2.163.121
3.	Trajni ulozi	-
4.	Gubitak iznad trajnog kapitala	-
	Društveni kapital 1-(2+3+4)	10.844.606

Imajući u vidu izloženu argumentaciju u ovom izveštaju, mišljenja smo da vrijednost društvenog kapitala od 10.844.606 DEM predstavlja realnu osnovu za transformaciju kapitala u različite oblike svojine. Napominjemo, da je vrijednost društvenog kapitala na dan 30.06.1994.godine, na koji je Agencija Crne Gore za svojinsko prestrukturiranje dala predhodnu saglasnost, iznosila 8.070.388 DEM. U nastavku se daje bilans stanja sa uporednim prikazom knjigovodstvenih vrijednosti.

Iznos u DEM			
Red. br.	POZICIJA	V r i j e d n o s t	
		Knjigovodstvena	Procijenjena
A	Neplaćen upisan kapital	-	-
B	Stalna imovina	5.445.197	12.299.478
I	Nematerijalna ulaganja	-	-
II	Osnovna sredstva	3.515.434	10.366.645
1.	Zemljište	3.138	131.680
2.	Gradevinski objekat	2.636.878	9.173.915
3.	Oprema	816.586	1.061.050
4.	Alat i inventar	406	-
5.	Ostala osnovna sredstva	58.426	-
III	Dugoročni finansijski plasmani	1.929.763	1.932.833
1	Učešće u kapitalu dr.prav.lica	1.929.763	1.932.833
V	Obrtna imovina	11.162.875	9.859.420
I	Zalihе	2.652	2.652
1.	Materijal	2.652	2.652
II	Kratkoročna potraž.plasm. i gotovina	4.406.883	3.103.428
1.	Potraživanja za premije,štetei ostalo	3.786.898	2.483.443
2.	Potraživanja iz specif.poslova i druga potraž.	380.258	380.258
3.	Kratkoročni finansijski plasmani	239.727	239.727
III	Gotovinski ekvivalent i gotovina	6.753.340	6.753.340
1.	Haratije od vrijednosti (novčani ekviv.)	1.657	1.657
2.	Gotovina	6.751.683	6.751.683
G	Aktivna vremenska razgraničenja	17.839	17.839
D	Poslovna imovina	16.625.911	22.176.737
Đ	Gubitak	-	-
E	Poslovna aktiva	16.625.911	22.176.737
	PASIVA		
A	Kapital	4.166.198	8.589.926
B	Dugoročna rezervisanja	2.360.000	2.360.000
V	Obaveze	1.374.142	1.374.142
G	Pasivna vremenska razgraničenja	9.852.669	9.852.669
D	Poslovna pasiva	17.753.009	22.176.737

VIII DIO

VREMENSKI PLAN TRANSFORMACIJE "LOVĆEN" OSIGURANJA AD PODGORICA

PLAN TRANSFORMACIJE

1. Donošenje odluke o pokretanju postupka transformacije	Skupština (29.03.2000.g.)
2. Izještaj o procijenjenoj vrijednosti kapitala i društvenog kapitala	Skupština (29.03.2000.g.)
3. Prethodno stručno mišljenje Agencije	07.04.2000.g.
4. Usvajanje (Upravni odbor) <ul style="list-style-type: none"> - Program transformacije - Izvještaj o procjeni kapitala - Odluka o izdavanju akcija 	12.05.2000.g.
5. Javni poziv radnicima radi upisa akcija <ul style="list-style-type: none"> - besplatne - besplatne pod povlašćenim uslovima 	17.05.2000.g. 17.05.2000.g.
6. Zaključak upisa akcija (1+2)	06.06.2000.g.
7. Konačno mišljenje Agencije	12.06.2000.g.
8. Sklapanje sporazuma o ofondovima	od 12. do 20.06.2000.
9. Sklapanje sporazuma o kupovini akcija sa stranim ulagačem (dokapitalizacija)	od 12. do 20.06.2000.g.
10. Usvajanje odluka: (Skupština) <ul style="list-style-type: none"> - Odluka o transformaciji Društva - Usvajanje Programa transformacije - Usvajanje Odluke o izdavanju dionica - Usvajnaje Odluke o izmjenama i dopunama Statuta (koje se odnose na strukturu kapitala) 	26.juna 2000.g.
11. Podnošenje zahtjeva Agenciji za izdavanje rješenja o saglasnosti na transformaciju	26.juna 2000.g. (01.07.2000.g.)
12. Rješenje Agencije o davanju saglasnosti na transformaciju	10.07.2000.g.
13. Prijava upisa svojinske transformacije u sudski registar	10.07.2000.g.
14. Dobijanje rješenja o upisu u sudski registar	15.07.2000.g.
15. Nastavak rada na drugom dijelu projekta – privatizacija	16.07.2000.g. - nadalje

1.

**Stanje akcionarskog kapitala na
dan 31.12.1999. godine medju poznatim akcionarima**

STANJE AKCIONARSKOG KAPITALA NA DAN 31.12.1999 GODINE

Rb.	AKCIONAR	Vrijednost akcijskog kapitala na dan (31.12.99.)	Broj akcija na dan 31.12.1999.	% učešća u akcijskom kapitalu	% učešća akcija
1	2	3	4	5	6
1	1 PDS VELIMIR JAKIĆ PLEVLA	373,970.72	37	0.88%	2.31%
	2 GORNJI IBAR ROŽAJE	40,000.00	4	0.09%	0.25%
	3 DIP ŠPIRO DACIĆ BIJELO POLLJE	55,023.36	5	0.13%	0.31%
	4 DP OMORIKA KOMERC(DP PILANA-BERANE)	45,231.22	4	0.11%	0.25%
	5 DUNAV RE	285,604.95	28	0.67%	1.75%
	6 PRIMORKA BAR	25,930.16	2	0.06%	0.12%
	7 SOLANA BAJO SEKULIĆ ULCINJ	16,881.55	1	0.04%	0.06%
	8 RUDNICI BOKSITA NIKŠIĆ	80,000.00	8	0.19%	0.50%
	9 MMK ŽELJEZARA NIKŠIĆ	100,000.00	10	0.23%	0.62%
	10 ELEKTROPRIVREDA NIKŠIĆ	135,783.80	13	0.32%	0.81%
	11 BRATSTVO I JEDINSTVO ULCINJ	110,000.00	11	0.26%	0.69%
	12 RUDNICI UGLJJA PLEVLA	373,970.67	37	0.88%	2.31%
	13 JP ŠUMARSTVO PLEVLA	135,783.80	13	0.32%	0.81%
	14 POMORSKI SAOBRAĆAJ KAMENARI	174,840.20	5	0.41%	0.31%
	15 SLOLES MONTENEGRO PODGORICA	699,360.80	20	1.64%	1.25%
	16 DP LOVČEN PUT CETINJE	174,840.20	5	0.41%	0.31%
	17 DD JADRAN RIBA KOTOR	104,904.12	3	0.25%	0.19%
	18 AUTO MOTO D STANIĆ BIJELO POLJE	349,680.40	10	0.82%	0.62%
	19 SRC LOVČEN CETINJE	174,840.20	5	0.41%	0.31%
	20 PODGORIČKA BANKA AD	419,616.48	12	0.98%	0.75%
	21 POLIMKA BERANE	349,680.40	10	0.82%	0.62%
	22 PRIMORJE ULCINJ AD	349,680.40	10	0.82%	0.62%
	23 AMD LOVĆEN CETINJE	174,840.20	5	0.41%	0.31%
	24 OTRANT KOMERC ULCINJ	376,837.16	10	0.88%	0.62%
	25 NBJ ZAVOD ZA OBRAĆUN I PIJAĆANE PODG.	349,680.40	10	0.82%	0.62%
	26 APOTEKARSKA USTANOVA MONTEFARM PODG.	349,680.40	10	0.82%	0.62%

27	BERANKA BERANE		349,680.40	10	0.82%	0.62%
28	CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD		349,680.40	10	0.82%	0.62%
29	JP ŽELJEZNICA CRNE GORE PODGORICA		2,447,762.80	70	5.73%	4.37%
30	DDOR NOVI SAD		1,398,721.60	40	3.28%	2.50%
31	VLADA RCG PODGORICA		1,748,402.00	50	4.09%	3.12%
32	JUGOPETROL KOTOR AD		3,496,804.00	100	8.19%	6.24%
33	AD PIVARA NIKŠIĆ		2,111,418.42	50	4.94%	3.12%
34	CENTROCOOP HLADNJAČE BAR		835,144.60	50	1.96%	3.12%
35	SAMMS PODGORICA		104,904.12	3	0.25%	0.19%
36	JP PTT SAOBRACAJA PODGORICA		1,747,260.00	50	4.09%	3.12%
37	DD KOMBINAT ALUMINIJUMA PODGORICA		3,768,371.60	100	8.82%	6.24%
38	ULCINJSKA RIVIJERA ULCINJ		1,507,348.64	40	3.53%	2.50%
39	LUKA BAR BAR		3,014,930.25	80	7.06%	4.99%
40	HTP KORALIDD BAR		1,049,041.20	30	2.46%	1.87%
41	PD POLIEKS BERANE		349,680.40	10	0.82%	0.62%
42	DD PLANTAŽE PODGORICA		699,360.80	20	1.64%	1.25%
43	MP MONTENEGRO AIRLINES DOO PODGORICA		69,936.08	2	0.16%	0.12%
44	HIPOTEKerna BANKA AD PODGORICA		11,826,000.00	600	27.69%	37.43%
	UKUPNO		42,701,108.90	1603	100.00%	100.00%

UDIO DOSADAŠNJIH AKCIJONARA U OSNOVNUM KAPITALU DRUŠTVA

rb	Aкционар	Vrijednost akcionarskog kapitala na dan 31.12.99. u din.	akcionarskog kapitala na dan 31.12.1999. u din	% učešća u akcijskom kapitalu na dan 31.12.99.	Nove akcije izdate u zamjenu za akcije dosadašnijih emisija (član 3. Odluke)
1	2	3	4	5	6
1	PDS VELIMIR JAKIĆ PLJEVLJA	373,970.72	18,698	0.88%	0.88% 187
2	GORNJI IBAR ROŽAJE	40,000.00	2,000	0.09%	0.09% 20
3	DIP ŠPIRO DACIĆ BIJELO POLJE	55,023.36	2,751	0.13%	0.13% 28
4	DP OMORIKA KOMERC(DP PILANA-BERANE)	45,231.22	2,262	0.11%	0.11% 23
5	DUNAV RE BEograd	285,604.95	14,280	0.67%	0.67% 143
6	PRIMORKA BAR	25,930.16	1,297	0.06%	0.06% 13
7	SOLANA BAJO SEKULIĆ ULCINJ	16,881.55	844	0.04%	0.04% 8
8	RUDNICI BOKSITA NIKŠIĆ	80,000.00	4,000	0.19%	0.19% 40
9	MMK ŽELJEZARA NIKŠIĆ	100,000.00	5,000	0.23%	0.23% 50
10	ELEKTROPRIVREDA NIKŠIĆ	135,783.80	6,789	0.32%	0.32% 68
11	BRATSTVO ILJEDINSTVO ULCINJ	110,000.00	5,500	0.26%	0.26% 55
12	RUDNICI UGLJA PLJEVLJA	373,970.67	18,698	0.88%	0.88% 187
13	JP ŠUMARSTVO PLJEVLJA	135,783.80	6,789	0.32%	0.32% 68
14	POMORSKI SAOBRAĆAJ KAMENARJ	174,840.20	8,742	0.41%	0.41% 87
15	SLOLES MONTENEGRÖ PODGORICA	699,360.80	34,968	1.64%	1.64% 350
16	DP LOVĆEN PUT CETINJE	174,840.20	8,742	0.41%	0.41% 87
17	DD JADRAN RIBA KOTOR	104,904.12	5,245	0.25%	0.25% 52
18	AUTO MOTO D. STANIĆ BIJELO POLJE	349,680.40	17,484	0.82%	0.82% 175
19	SRC LOVĆEN CETINJE	174,840.20	8,742	0.41%	0.41% 87
20	PODGORIČKA BANKA AD	419,616.48	20,981	0.98%	0.98% 210
21	POLIMKA BERANE	349,680.40	17,484	0.82%	0.82% 175
22	PRIMORJE ULCINJ AD	349,680.40	17,484	0.82%	0.82% 175
23	AMD LOVĆEN CETINJE	174,840.20	8,742	0.41%	0.41% 87

Program vlasničke i upravljačke transformacije "Lovćenosiguranje" AD Podgorica

110

24	OTRANT KOMERC ULCINJ	376,837.16	18,842	0.88%	0.88%	188	188
25	NBI ZAVOD ZA OBRAĆUN I PLaćANJE PODGORICA	349,680.40	17,484	0.82%	0.82%	175	175
26	APOTEKARSKA USTANOVA MONTEFARM PODGORICA	349,680.40	17,484	0.82%	0.82%	175	175
27	BERANKA BERANE	349,680.40	17,484	0.82%	0.82%	175	175
28	CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD	349,680.40	17,484	0.82%	0.82%	175	175
29	JP ŽELJEZNIČKA CRNE GORE PODGORICA	2,447,762.80	122,388	5.73%	5.73%	1,224	1,224
30	DDOR NOVI SAD	1,398,721.60	69,936	3.28%	3.28%	699	699
31	VLADA RCG PODGORICA	1,748,402.00	87,420	4.09%	4.09%	874	874
32	JUGOPETROL KOTOR AD	3,496,804.00	174,840	8.19%	8.19%	1,748	1,748
33	AD PIVARA NIŠKIĆ	2,111,418.42	105,571	4.94%	4.94%	1,056	1,056
34	CENTROCOOP HLADNJAČE BAR	835,144.60	41,757	1.96%	1.96%	418	418
35	SAMMS PODGORICA	104,904.12	5,245	0.25%	0.25%	52	52
36	JP PTT SAOBRAĆAJA PODGORICA	1,747,260.00	87,363	4.09%	4.09%	874	874
37	DD KOMBINAT ALUMINIJUMA PODGORICA	3,768,371.60	188,419	8.82%	8.83%	1,884	1,884
38	ULCINJSKA RIJVIJERA ULCINJ	1,507,348.64	75,367	3.53%	3.53%	754	754
39	LUKA BAR BAR	3,014,930.25	150,746	7.06%	7.06%	1,507	1,507
40	HTP KORALI DD BAR	1,049,041.20	52,452	2.46%	2.46%	524	524
41	PD POLIEKS BERANE	349,680.40	17,484	0.82%	0.82%	175	175
42	DD PLANTAŽE PODGORICA	699,360.80	34,968	1.64%	1.64%	350	350
43	MP MONTENEGRO AIRLINES DOO PODGORICA	69,936.08	3,497	0.16%	0.16%	35	35
44	HIPOTEKARNA BANKA AD PODGORICA	11,826,000.00	591,300	27.69%	27.69%	5913	5913
	UKUPNO	42,701,108.90	2,135,053	100.00%	100.00%	21350	21350

*nominalna vrijednost novih akcija iz kolone 6 iznosi

100 DEM

*procijenjena vrijednost osnovnog kapitala dosadašnjih aktionara iznosi 2,135,055 DEM; razlika u visini 2 DEM u koloni 4 nastaje zbog zaokruživanja iznosa bez decimala

2.

Odluka o rasporedjivanju dobiti

"LOVĆEN" OSIGURANJE AD
SKUPŠTINA DRUŠTVA
Broj: 1135
Podgorica, Li.04. 2000.g.

Na osnovu čl. 29. Statuta "Lovćen" osiguranja AD Podgorica, Skupština Društva na sjednici održanoj dana 29.03. 2000.godinu, donosi

O D L U K U
O RASPOREDU DOBITI PO GODIŠNJEM RAČUNU ZA 1999.GODINU

- I. Dobit za raspoređivanje po godišnjem računu za 1999. godinu u iznosu 30.276.790,43 dinara ili 1.513.839,52 DEM, raspoređuje se na dan 01.01.2000.godine

		DIN	DEM
1.	Fond rezervi sigurnosti	7.000.000,00	350.000,00
2.	Za povećanje trajnog kapitala akcionara (dokapitalizacija)	5.000.000,00	250.000,00
3.	Fond za potrebe stanovanja - stambeni dio	18.276.790,43	913.839,52
		30.276.790,43	1.513.839,52

- II O sprovođenju ove Odluke starat će se Generalni direktor i odgovarajuće stručne službe Društva.

PREDSEDNIK SKUPŠTINE
Đorđije Džuverović

3.

**Izvještaj revizorske kuće
Price Waterhouse Coopers**

"LOVĆEN" OSIGURANJE AD, PODGORICA

**IZVEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJEV RAČUNA ZA 1999. GODINU**

"LOVĆEN" OSIGURANJE AD, PODGORICA

**IZVEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
GODIŠNJEG RAČUNA ZA 1999. GODINU**

S A D R Ž A J

	Strana
I IZVEŠTAJ I MIŠLJENJE REVIZORA	
MIŠLJENJE REVIZORA	1 – 2
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	3 – 6
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE	7 – 27
II ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI	
1. Analiza Bilansa stanja	28 – 29
2. Analiza Bilansa uspeha	30 – 33
3. Likvidnost	33
4. Dodatni računovodstveni izveštaj – Aneks	34
5. Kapital	34
6. Bilans tokova gotovine	35
7. Pokazatelji poslovanja	36
8. Tehnički rezultat poslovanja	37
9. Kadrovska, organizaciona i tehnička opremljenost	37 – 38
III PISMO O PREZENTACIJI GODIŠNJEG RAČUNA	1 – 4
IV PRILOZI UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI	
Prilog 1 - Mišljenje ovlašćenog aktuara	
Prilog 2 - Nalazi internih i eksternih kontrola	

AKCIONARIMA "LOVĆEN" OSIGURANJA AD, PODGORICA

Mišljenje revizora

1. Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja "Lovćen" osiguranja AD, Podgorica za 1999. godinu prikazanih na stranama 3 do 5 u skladu sa opšte prihvaćenim standardima revizije.
2. Rukovodstvo "Lovćen" osiguranja AD, Podgorica je odgovorno za podatke prikazane u finansijskim izveštajima. Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izveštajima.
3. Reviziju smo izvršili u skladu sa Medjunarodnim standardima revizije koji zahtevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj meri uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške. Revizija uključuje ispitivanje dokaza na bazi provere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije obelodanjene u finansijskim izveštajima. Revizija takođe uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika, procena koje je izvršilo rukovodstvo kao i opštu ocenu prezentiranih izveštaja. Smatramo da izvršena revizija obezbeđuje razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
4. Prema našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje na dan 31. decembra 1999. i rezultate poslovanja za 1999. godinu i sastavljeni su u skladu sa propisom Republike Crne Gore.

5. Ne kvalifikujući naše mišljenje, skrećemo vam pažnju na sledeće:

- (a) Kao što je objašnjeno u napomeni 26.5. upravljačka prava akcionara iskazana brojem akcija nisu uskladjena sa procentualnim učešćem u ukupnom kapitalu.
- (b) Kao što je objašnjeno u napomeni 26.6. Skupština "Lovćen" osiguranja na sednici održanoj 29.03.2000. godine donela je Odluku o usvajanju izmenjene strukture akcijskog kapitala i broja akcija na dan 31.12.1999. godine

Beograd, 14. april 2000. godine

Bilans uspeha za 1999. godinu
(U hiljadama dinara)

	Napomene	1999.	1998.
Prihodi od premije osiguranja	3.2, 4	211.029	152.166
Prihodi od smanjenja rezervisanja	3.3	1.310	-
Prihodi od poslova reosiguranja u zemlji	3.4, 5	17.375	13.050
Drugi prihodi osiguranja		1.846	1.523
		231.560	166.739
Naknade šteta	3.4, 6	(62.983)	(53.484)
Rezervisanja	3.5, 5, 7	(127.010)	(43.229)
Izdvajanja za preventivu	3.7, 7	(6.296)	(4.556)
Premije reosiguranja	3.6, 8	(25.916)	(16.859)
		(222.205)	(118.128)
Bruto poslovni rezultat		9.355	48.611
Poslovni rashodi	3.7, 9	(80.470)	(48.845)
Poslovni gubitak		(71.115)	(234)
REZULTAT FINANSIRANJA			
Finansijski prihodi	3.8, 10	102.990	25.622
Finansijski rashodi		(2.327)	(128)
		100.663	25.494
VANREDNI I NEPOSLOVNI REZULTAT			
Vanredni prihodi	3.9, 11	2.851	2.069
Vanredni rashodi	3.10, 12	(14.330)	(20.209)
		(11.479)	(18.140)
Revalorizacioni prihodi	3.17, 13	42.478	3.906
Revalorizacioni rashodi	3.17, 13	(28.831)	(5.540)
Dobit	14	31.716	5.486
Porez na dobit	14	(1.439)	(1.018)
Neto dobit	14	30.277	4.468

Napomene uz finansijske izveštaje na stranama 7 do 27 su sastavni deo ovog izveštaja.

Bilans stanja na dan 31. decembra 1999. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomene	1999.	1998.
AKTIVA			
TEKUĆA SREDSTVA			
Novčana sredstva	15	135.067	87.279
Potaživanja za premiju i drugi kupci	3.11, 16	75.737	41.876
Kratkoročni finansijski plasmani	3.11, 17	4.794	3.794
Ostala kratkoročna potaživanja	18	7.792	1.863
Zalihe		53	15
Aktivna vremenska razgraničenja		357	314
Ukupno tekuća sredstva		223.800	135.141
DUGOROČNO ULOŽENA SREDSTVA	3.12,19	38.595	2.902
Osnovna sredstva			
Nabavna vrednost		91.721	17.308
Minus: Ispravka vrednosti		(21.412)	(8.450)
Sadašnja vrijednost	3.13, 20	70.309	8.858
UKUPNA POSLOVNA SREDSTVA		332.704	146.901
Vanposlovna sredstva	27	26.668	4.714
UKUPNA AKTIVA		359.372	151.615

Bilans stanja na dan 31. decembra 1999. godine - nastavak
(U hiljadama dinara)

	Napomene	1999.	1998.
PASIVA			
TEKUĆE OBAVEZE			
Kratkoročne obaveze	21	29.108	15.534
Prenosna premija	3.14. 22	30.166	30.492
Rezervacije šteta	3.15. 23	155.897	74.519
Pasivna vremenska ograničenja	24	10.990	7.014
Ukupno tekuće obaveze		226.161	127.559
DUGOROČNA REZERVISANJA	25	47.200	3.600
KAPITAL			
Acionarski kapital	3.16. 26	43.395	13.613
Rezerve	3.16. 26	4.040	548
Fond preventive	3.16. 26	4.173	1.827
Nerasporedjena dobit	3.16. 26	30.277	4.468
Ukupno kapital		81.885	20.456
UKUPNA POSLOVNA PASIVA		355.246	151.615
Vanposlovna pasiva	27	4.126	0
UKUPNA PASIVA		359.372	151.615

Podgorica, 14. april 2000. godine

"Lovćen" Osiguranje AD

Dragoljub Rašović
Direktor

Napomene uz finansijske izveštaje na stranama 7 do 27 su sastavni deo ovog izveštaja

Izveštaj o promenama na kapitalu
(U hiljadama dinara)

	Društveni kapital	Akeijski kapital	Rezerve sigurnosti	Fond preventive	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje 01.01.1999. godine	58	13.555	548	1.827	4.468	20.456
Nova emisija akcija	-	6.000	-	-	-	6.000
Raspodela dobiti iz 1998.	-	-	-	-	-	-
- za dividendu	-	-	-	-	(1.006)	(1.006)
- stambeni fond	-	-	-	-	(2.241)	(2.241)
- rezerve sigurnosti	-	-	1.221	-	(1.221)	-
Revalorizacija	75	23.632	2.271	2.346	-	28.324
Ostalo	-	75	-	-	-	75
Nerasporedena dobit za 1999.	-	-	-	-	30.277	30.277
Stanje 31.12.1999. godine	133	43.262	4.040	4.173	30.277	81.885

Napomene uz finansijske izveštaje
(U hiljadama dinara)

1. Osnovni podaci "Lovćen" osiguranja AD

1.2. "Lovćen" osiguranje AD. Podgorica sa sjedištem u Podgorici, Novaka Miloševa 6/II (u daljem tekstu: "Lovćen" osiguranje) osnovano je krajem 1978. godine pod nazivom Zajednica osiguranja imovine i lica "Lovćen". Titograd. Kod Okružnog privrednog suda u Titogradu izvršen je upis u registar pravnih subjekata:

- Zajednica rizika za osiguranje lica. Rješenjem pomenutog suda Fi. 842/78 od 22.12.1978. godine u registarskom ulošku 273-01-00;
- Zajednica rizika za osiguranje civila, industrije i poljoprivrede. Rješenjem Fi. 843/78 od 22.12.1978. godine u registarskom ulošku 237-02-00;
- Zajednica rizika za osiguranje motornih vozila i od odgovornosti. Rješenjem Fi. 844/78 od 22.12.1978. godine u registarskom ulošku 237-03-00;
- Zajednica rizika za osiguranje transporta i kredita. Rješenjem Fi. 237-04-00 od 22.12.1978. godine u registarskom ulošku 237-04-00.

Zajednica osiguranja imovine i lica "Lovćen" Odlukom o usklajivanju - osnivanju "Lovćen" osiguranja D.D. izvršila je usaglašavanje sa Zakonom o osnovama sistema osiguranja imovine i lica ("Službeni list SFRJ", br. 17/90) i osnivanje Dioničarskog društva "Lovćen" osiguranje, što je upisano u registar pravnih subjekata Privrednog suda u Titogradu. Rješenjem Fi br. 2382/90 od 08. januara 1991. godine u registarskom ulošku 1-2003-00. "Lovćen" osiguranje je pravni sljedbenik Zajednice osiguranja imovine i lica "Lovćen". Savezno Ministarstvo za finansije donijelo je dana 28. novembra 1990. godine Rješenje br. 2/2-07-004/90/001. kojim se izdaje dozvola za osnivanje "Lovćen" osiguranje dionačarsko društvo. Republički zavod za statistiku SR Crne Gore, prema Rješenju broj 09-128 od 09.01.1991. godine utvrdio je matični broj "Lovćen" osiguranja DD. Podgorica - 2018560 i šifru delatnosti 110201. U sudski registar upisano je 20 pravnih lica - osnivača "Lovćen" osiguranja. Visina novčanog iznosa početnog fonda sigurnosti "Lovćen" osiguranja u trenutku usaglašavanja sa Zakonom odnosno osnivanja dionačarskog društva iznosi Din. 15.000.000 (izraženo u vrijednosti novčane jedinice prema vremenu usaglašavanja - osnivanja "Lovćen" osiguranja). "Lovćen" osiguranje je izvršilo usklajivanje organizacije i opštih akata za Zakonom o osiguranju imovine i lica (Sl. list SRJ br.30/96) i upisano u sudski registar kod Privrednog suda u Podgorici br. Fi 1331/97. registrarski uložak 1-2003-00, dana 22. jula 1997. godine pod nazivom "Lovćen" osiguranje AD. Podgorica. Skupština akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen". Podgorica, na sjednici održanoj dana 26. marta 1997. godine donijela je statut "Lovćen" osiguranja. Podgorica.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

2. Obim izvršenih ispitivanja

Ovo ispitivanje je izvedeno u skladu sa opšte prihvaćenim standardima revizije i obuhvatilo je sledeće procedure:

- a) Direktno usaglašavanje 28% i ispitivanje 68% potraživanja;
- b) Direktno usaglašavanje 26% i ispitivanje 65% stanja obaveza;
- c) Direktno usaglašavanje stanja ţiro računa i deviznih računa.

Ispitivanje je vršeno u periodu od 03. – 14. aprila 2000. godine.

**3. Osnove za prezentiranje finansijskih izveštaja
i pregled osnovnih računovodsvenih politika**

Osnov za prezentiranje izveštaja predstavlja godišnji račun “Lovćen” osiguranja za 1999. godinu koji je sačinjen u skladu sa jugoslovenskim propisima.

Sve informacije uključujući i finansijske izveštaje su prezentacija rukovodstva “Lovćen” osiguranja.

Osnovne računovodsvene politike kod sastavljanja finansijskih izveštaja za 1999. godinu i promene u odnosu na predhodnu godinu navedene su dalje u tekstu.

3.1. Pregled značajnijih računovodsvenih politika

Finansijski izveštaja prikazani na stranama od 3 do 6 sastavljeni su u skladu sa jugoslovenskim propisima: Zakonom o računovodstvu ("Sl. list SRJ", br. 46/96 do 74/99), Zakonom o osiguranju imovine i lica ("Sl. list SRJ", br. 30/96 do 53/99), Zakonom o preduzećima ("Sl. list SRJ", br. 29/96 do 74/99), Zakonom o porezu na dobit ("Sl. list Republike Crne Gore", br. 13/92 do 13/96), Zakonom o hartijama od vrednosti ("Sl. list SRJ", br. 26/95 do 59/98), Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za organizacije za osiguranje ("Sl. list SRJ", br. 19/97) i podzakonskim aktima donetim na osnovu pomenutih zakona, kao i Pravilnikom o sadržaju izveštaja o obavljenoj reviziji računovodsvenih izveštaja organizacija za osiguranje ("Sl. list SRJ", br. 76/99), opštih akata društva i izmena tih akata na koje je ovlašćeni aktuar dao pozitivno mišljenje i Odlukom o upotrebi nemačke marke kao sredstva plaćanja radi zaštite ekonomskih interesa Crne Gore ("Sl.list RCG", br. 41/99).

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

3.2. Prihodi od premije osiguranja

Premija osiguranja predstavlja iznos fakturisane premije koji osiguranik plaća osiguravaču za nošenje rizika na osnovu ugovora o osiguranju umanjene za iznos premije koji pripada narednom obračunskom periodu (prenosna premija), a uvećan za premiju iz prethodne godine.

Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvojio je Upravni odbor.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu.

Jugoslovenskim propisima o osiguranju režijski dodatak koji se koristi za pokriće troškova sprovodjenja osiguranja od autoodgovornosti utvrđuju se u visini od 30% tehničke premije.

3.3. Prihodi od smanjenja rezervisanja

Prihode od ukidanja odnosno smanjenja rezervisanja predstavljaju iznosi koji se utvrđuju kao višak rezervisanih šteta na početku i na kraju obračunskog perioda.

3.4. Naknade šteta

Naknada šteta osiguranja predstavlja rashode za isplatu šteta koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opšteg akta organizacije za osiguranje. Ova naknada uključuje i rashode procene šteta, procene tehničke ispravnosti vozila i druge rashode definisane aktima društva.

3.5. Rezervisanja

Rezervisanja predstavljaju rashode po osnovu rezervacije za štete, izdvajanja za preventivu, vatrogasni doprinos, garantnom fondu i izdvajanja za rezerve sigurnosti.

Izdvajanja za rezerve sigurnosti se vrši za pokriće enormno nastalih obaveza u odnosu na normalne obaveze. Rezerve sigurnosti obrazovane na teret rashoda iskazuju se kao dugoročna rezervisanja. Po zakonu izdvajanja za rezerve sigurnosti vrši se do 50% od ostvarene prosječne bruto premije osiguranja u protekle dvije godine računajući i godinu za koju se rasporedjuje ostvarena dobit. Po osnovu ovih izdvajanja ne može se iskazati gubitak.

Vatrogasni doprinos – doprinos za zaštitu od požara obračunava se prema republičkim propisima a izdvajanje dela osiguranja za preventivu (1%) prema aktima poslovne politike.

**Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)**

3.6. Premije reosiguranja

Premije reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod DDOR Novi Sad – RE za reosiguranje u zemlji i premije reosiguranja imovine kod ino reosigurajvajućih organizacija.

3.7. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi predstavljaju rashode za obavljanje delatnosti osiguranja kao što su materijalni troškovi, zakupnine, amortizacija, bruto zarade, provizija zastupnicima za prodate premije osiguranja, reklama, reprezentacija i drugo.

3.8. Finansijski prihodi

Finansijske prihode čine kamata, pozitivne kursne razlike i ostali finansijski prihodi.

3.9. Vanredni prihodi

Vanredni prihodi predstavljaju dobitke od prodaje sredstava, prihode iz ranijih godina, prihode od smanjenja obaveza i ostale vanredne i neposlovne prihode.

3.10. Vanredni rashodi

Vanredni rashodi su rashodi ispravke vrednosti po osnovu procene naplativosti potraživanja, naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina i ostali vanredni rashodi.

3.11. Potraživanja za premiju i drugi kupeci

Ova potraživanja predstavljaju potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koje nisu naplaćene na dan Bilansa stanja, potraživanja od zastupnika osiguranja po osnovu naplaćenih a nerazduženih iznosa premija, kao i druga potraživanja od kupaca.

Ova potraživanja se procenjuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za procenu rukovodstva potencijalno nenaplativih potraživanja. Prema proceni rukovodstva, potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana, smatraju se nenaplativim potraživanjima i stvara se ispravka vrednosti na teret rashoda tekuće godine.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

3.12. Dugoročno uložena sredstva

Dugoročno uložena sredstva predstavljaju ulaganja u vlasničke hartije od vrednosti - akcije pravnih lica i ulaganja u povezana pravna lica na rokove duže od godinu dana.

Ulaganja u hartije od vrednosti procenjuju se po nominalnoj ili revalorizovanoj vrednosti.

3.13. Osnovna sredstva

Osnovna sredstva predstavljaju gradjevinske objekte, opremu, investiciona ulaganja u toku. U Bilansu stanja prikazana su po sadašnjoj vrednosti.

Evidentiraju se po nabavnoj vrednosti uvećanoj za zavisne troškove nabavke i troškove dovodjenja u funkcionalno stanje. Navedena vrednost predstavlja i osnovicu za njihovo otpisivanje.

Ispravka vrednosti osnovnih sredstava vrši se otpisom - amortizacijom proporcionalnom metodom primenom zakonski propisanih stopa.

Primenjene stope amortizacije su sledeće:

- Gradjevinski objekti	1.3%
- Kompjuteri	20%
- Automobili	15.5%
- Oprema	7% - 14.3%

Revalorizacija osnovnih sredstava vršena je kumulativnim koeficijentom rasta cena na malo u Republici Crnoj Gori koji je u 1999. godini iznosio 1.284, odnosno koeficijentima koji odgovaraju vremenu nastanka promene.

3.14. Prenosna premija

Prenosna premija predstavlja deo premije koji se odnosi na naredni obračunski period.

Iznos prenosne premije obračunava se prema aktu poslovne politike, primenom utvrđenih procenata prema vrstama osiguranja. Osnovicu za obračun čini fakturisana premija u delu tehničke premije.

Procenti za obračun prenosne premije za 1999. godinu smanjeni u odnosu na 1998. godinu. Na izvršene izmene ovlašćeni aktuar je dao pozitivno mišljenje.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

3.15. Rezervisane štete

Rezervisanja za štete predstavljaju iznose za prijavljene nelikvidirane štete, štete u sporu i nastale a neprijavljenе štete do 31.12.1999. godine.

Iznos rezervacije se utvrđuje prema aktima poslovne politike društva i to za prijavljene nelikvidirane štete prema procenjenim iznosima nelikvidiranih šteta nastalih do 31.12. tekuće godine, a za nastale, a neprijavljenе štete kao trogodišnji prosek (uključujući i tekuću godinu) nastalih šteta u predhodnoj godini, a prijavljenih u narednoj godini u odnosu na ukupno isplaćene i rezervisane štete u toj godini.

3.16. Kapital

Kapital “Lovćen” osiguranja čini društveni kapital, akcionarski kapital, rezerve, fond preventive i nerasporedjena dobit tekuće godine. Nerasporedjenu dobit svojom odlukom raspoređuje Skupština “Lovćen” osiguranja.

Radi obezpedjivanja trajnog izvršavanja obaveza organizacija za osiguranje mora imati garantnu rezervu koju čine početni fond sigurnosti (akcijski kapital i društveni kapital), sredstva rezervi sigurnosti, sredstva fonda preventive ako upravni odbor o tome odluči i rezerve za masovne i katastrofalne štete. Ukupan iznos garantnih rezervi ne može biti manji od dinarske protivvrednosti kapitala potrebnog za osnivanje obračunatog po kursu na dan usvajanja godišnjeg računa u tekućoj godini za prethodnu godinu.

3.17. Revalorizacija

Prema jugoslovenskim propisima vrši se revalorizacija neuplaćenog upisanog kapitala, nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava, učešća u kapitalu drugih pravnih lica, finansijskih plasmana, potraživanja i obaveza u stranoj valuti, plemenitih metala i kapitala. U 1999. godini “Lovćen” osiguranje je vršilo revalorizaciju kumulativnim koeficijentom za 1999. godinu koji prema podatku republičkog zavoda za statistiku iznosi 1.284, odnosno koeficijentom od meseca nastanka poslovne promene do kraja perioda, kada je takvih promena bilo.

3.18. Devizna sredstva

Aktiva i pasiva izražene u deviznim sredstvima preračunate su u dinare po zvaničnom srednjem kursu valuta važećem na dan 31.12.1999. godine prema kursnoj listi objavljenoj od strane Monetarnog savjeta Narodne banke Crne Gore.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

BILANS USPEHA

4. Prihodi od premije osiguranja

Prihodi po osnovu premije osiguranja predstavljaju naplaćene kao i obračunate a nenaplaćene iznose koji su fakturisani u 1999. godini umanjene za prenosnu premiju 2000. godine i uvećani za prenosnu premiju 1999. godine.

Prema strukturi premije prihodi se mogu prikazati na sledeći način:

	Obavezna osiguranja	Imovina	1999.	1998.
			Ukupno	Ukupno
Tehnička premija	71.777	85.935	157.712	128.089
Režijski dodatak	21.764	28.529	50.293	20.170
Preventiva	765	4.800	5.565	3.907
Ukupno	94.306	119.264	213.570	152.166
Razlika			(2.541)	
Ukupno			211.029	

Najveći deo razlike izmedju fakturisane premije u 1999. godini i prihoda od premije odnosi se na obračunati porez na promet u iznosu od Din. 2.867.

5. Prihodi od poslova reosiguranja

Prihodi od poslova reosiguranja predstavljaju naplaćene likvidirane štete od reosiguravajuće organizacije u zemlji DDOR Novi Sad u iznosu od Din. 17.375.

6. Naknade šteta

Prema vrstama osiguranja rashodi naknade šteta odnose se na:

	1999.	1998.
Naknade šteta obaveznih osiguranja	17.938	9.112
Naknade šteta imovine	45.045	44.372
Ukupno	62.983	53.484

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

7. Rezervisanja i izdvajanja za preventivu

Strukturu rezervisanja čine:

	1999.	1998.
Rezervisanja za štete	83.234	36.848
Rezervisanja za masovne i katastrofalne štete	-	3.243
Izdvajanja za preventivu	5.393	3.769
Vatrogasni doprinos	903	787
Doprinos garantnom fondu	176	138
Izdvajanja za rezerve sigurnosti	43.600	3.000
Ukupno	133.306	47.785

8. Premija reosiguranja

Premije reosiguranja u 1999. iznose Din. 25.916 a odnose se na premije reosiguranja imovine kod kompanije u zemlji DDOR Novi Sad – RE i premije reosiguranja kod inokompanija za brodove, vazduhoplove i industriju.

9. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi se odnose na:

	1999.	1998.
Bruto zarade	36.047	28.056
Materijalni troškovi i energija	3.012	1.572
Amortizacija	1.358	685
Usluge i zakupnina	5.261	2.027
Reklama i propaganda	12.593	3.102
Reprezentacija	1.570	542
Topli obrok, dnevnicе, regres	6.089	3.303
Platni promet i članarine	2.108	664
Porezi, doprinosi, takse	8.356	6.437
Ostalo	4.076	2.457
Ukupno	80.470	48.845

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

10. Finansijski prihodi

Prihodi od finansiranja odnose se na:

	1999.	1998.
Prihode od kamata	1.512	1.372
Pozitivne kursne razlike	101.093	23.336
Ostali prihodi od finansiranja	385	914
Ukupno	102.990	25.622

Najveći dio finansijskih prhoda odnosi se na kurse razlike koje su nastale prilikom preračuna deviznih novčanih sredstava nakon uvođenja dvovalutnog sistema u Crnoj Gori. (Videti tačku 15)

11. Vanredni prihodi

Vanredne prihode čine:

	1999.	1998.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	75	39
Prihodi iz ranijih godina	657	543
Ostali vanredni prihodi	794	1.006
Prihodi od smanjenja obaveza	1.325	481
Ukupno	2.851	2.069

12. Vanredni rashodi

Vanredne rashode čine:

	1999.	1998.
Otpisi potraživanja	13.365	18.893
Ostali vanredni rashodi	965	1.316
Ukupno	14.330	20.209

Prema proceni računovodstva na teret rashoda nadoknadjuju se potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godinu dana, preko ispravke vrednosti potraživanja za premiju.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

13. Revalorizacioni prihodi i rashodi

Revalorizacioni prihodi i rashodi u 1999. godini mogu se prikazati na sledeći način:

Revalorizacioni prihodi

Revalorizacija osnovnih sredstava	29.199
Revalorizacija trajnih ulaganja u akcije	11.151
Ostalo	2.128
Ukupno	42.478

Revalorizacioni rashodi

Revalorizacija akcionarskog kapitala	23.707
Revalorizacija rezervi	4.617
Ostalo	507
Ukupno	28.831

Višak revalorizacionih prihoda **13.647**

14. Finansijski rezultat

Po godišnjem računu za 1999. godinu “Lovćen” osiguranje je ostvarilo dobit u iznosu od Din. 31.716, porez na dobit iznosi Din 1.439, a neto dobit za rasporedivanje iznosi Din. 30.277.

Skupština “Lovćen” osiguranja na sednici održanoj 29.03.2000. godine, donela je Odluku o raspodeli dobiti, po godišnjem računu za 1999. godinu, i to na:

Fond rezervi sigurnosti	7.000
Aкционски капитал	5.000
Fond za potrebe stanovanja	18.276
Ukupno	30.277

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

BILANS STANJA

15. Novčana sredstva

Novčana sredstva na dan 31.12.1999. godine iznose:

	1999.	1998.
Žiro račun	3.745	825
Dinarska blagajna	9	3
Devizni račun	128.226	86.263
Devizna blagajna	2.802	91
Čekovi gradjana	33	15
Ostala novčana sredstva	252	82
Ukupno	135.067	87.279

Monetarni savet Crne Gore dana 3.11.1999. godine doneo je Odluku o uvođenju dvovalutnog sistema u republici i to pored dinara uvedena je i DEM i utvrđen je kurs: 1 DEM = 17 Din. Na dan 31.12.1999. godine kurs je promenjen na: 1DEM = 20 Din. Na dan 31.12.1999. godine devize na novčana sredstva su iskazana u dinarima po kursu koji je odredio Monetarni savet Crne Gore.

16. Potraživanja za premiju i drugi kupci

16.1. Ova potraživanja na dan 31.12.1999. godine čine:

	1999.	1998.
Potraživanja za premiju	80.978	48.987
Učešće u naknadi štete u zemlji (reosiguranje i dr.)	23.599	12.581
Ispravka vrednosti	(28.840)	(19.692)
Ukupno	75.737	41.876

Napomene uz finansijske izveštaje — nastavak
(U hiljadama dinara)

16.2. Najveći dužnici premije osiguranja na dan 31.12.1999. godine su:

	Iznos	Ispravka potraživanja
1. MUP Crne Gore, Podgorica	10.850	(367)
2. Montenegro Airlines, Podgorica	7.880	-
3. KAP, Podgorica	6.630	(2.086)
4. Ulcinjska rivijera, Ulcinj	4.693	(2.732)
5. Ministarstvo Prosvete Crne Gore	1.935	-
6. Solana "Bajo Šekulić", Ulcinj	2.029	(1.019)
7. Kliničko – bolnički centar, Podgorica	805	-
8. "Obod", Cetinje	1.227	(469)
9. "Primorka", Bar	2.109	(1.368)
10. Obod klasični hladnjaci, Cetinje	1.554	(932)
11. Uprava zajedničkih službi reprezubličkih organa	1.136	(427)
12. Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	750	(178)
13. UTIP Crna Gora, Podgorica	572	-
14. "Crna Gora PU", Podgorica	672	(215)
15. Obod Veštačina, Podgorica	1.203	(659)
16. Obod Energetika i Radiotvornice	972	(548)
17. Obod Horizon, zdravni zavoda i živila	1.072	(698)
18. Centar za Ekspertske oksikologiju	425	-
19. EP CG, Nikšić	829	-
20. Željezara, Nikšić	461	-
Ostali	33.174	(17.147)
Ukupno	80.978	(28.840)

16.3. Najveći deo potraživanja po osnovu učešća u naknadi štete u zemlji (reosiguranje) u iznosu od Din. 14.127 hiljade odnosi se na potraživanja od DDOR Novi Sad za naknadu štete reosiguranja.

17. Kratkoročni finansijski plasman

Na dan 31.12.1999. Din. 700, kraktori 9. godine iznose Din. 4.794, a predstavljaju potraživanja od povezanih lica 2.194 i hartije od 9. godine kredite preduzećima Din. 1.570, kratkoročne plasmane kod banaka Din., vrednosti namenjene prodaje Din. 330.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

18. Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja odnose se na:

	1999.
Date avanse	2.950
Regresna potraživanja	3.979
Potraživanja od države	1
Ostala potraživanja	862
Ukupno	7.792

19. Dugoročno uložena sredstva

19.1 Dugoročna ulaganja odnose se na:

	1999.	1998.
Ulaganja u akcije banaka	18.812	2.170
Dugoročni plasmani u društva za reosiguranje	19.747	732
Plasmani u preduzeća	36	-
Ukupno	38.595	2.902

19.2 Dugoročno uložena sredstava izvršena su kod:

	1999.
1. "Lovćen - Re", Podgorica	18.400
2. Hipotekarna Banka A.D. Podgorica	14.973
3. "Montenegro Banka" A.D. Podgorica	2.820
4. Dunav - Re, Beograd	1.319
5. "Podgorička Banka" A.D. Podgorica	448
6. Nikšićka Banka A.D., Nikšić	288
Ostali	347
Ukupno	38.595

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

20. Osnovna sredstva

20.1 Osnovna sredstva Društva na dan 31.12.1999. godine čine:

	1999.	1998.
Gradjevinski objekti	60.253	7.363
Oprema	31.468	9.945
Ulaganja u pripremi	-	-
Ispravka vrednosti	(21.412)	(8.450)
Ukupno	70.309	8.858

20.2 U toku 1999. godine na osnovnim sredstvima su bile sledeće promene:

	Gradj. objekti	Kompjuteri	Oprema	Ukupno
Nabavna vrednost				
Stanje 01.01.1999. g.	7.363	1.289	8.656	17.308
Povećanje – nabavke	25.580	731	7.303	33.614
Smanjenje – rashod	-	-	(390)	(390)
Revalorizacija	27.310	1.762	12.117	41.189
Stanje 31.12.1999.	60.253	3.782	27.686	91.721
Ispravka vrednosti				
Stanje 01.01.1999.g	3.084	817	4.549	8.450
Amortizacija	208	185	965	1.358
Smanjenje - rashod	-	-	(386)	(386)
Revalorizacija	4.161	1.282	6.547	11.990
Stanje 31.12.1999.	7.453	2.284	11.675	21.412
Neotpisana vrednost 31.12.1999.	52.800	1.498	16.011	70.309
Neotpisana vrednost 31.12.1998.	4.279	472	4.107	8.858

U 1999. godini "Lovćen" osiguranje je kupilo poslovnu zgradu, ulica Slobode 13a u Podgorici, površine 1.221,66 m².

"Lovćen" osiguranje je vlasnik poslovnog prostora ukupne površine 5.489 m², i 98 m² garažnog prostora koji se nalaze u Podgorici, Nikšiću, Kotoru, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Ulcinju, Baru, Danilovgradu i Kolašinu.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

21. Kratkoročne obaveze

21.1 Struktura kratkoročnih obaveza je sledeća:

	1999.	1998.
Obaveze za štete	11.488	7.115
Obaveze za premije reosiguranja u zemlji	14.313	5.123
Obaveze za bruto zarade	29	
Kratkoročni krediti	-	1.650
Dobavljači	506	
Obaveze za poreze i doprinose	2.760	1.646
Ostale obaveze	12	
Ukupno	29.108	15.534

21.2 Struktura obaveza za neisplaćene štete po filijalama je sljedeća:

	1999.	1998.
Podgorica	8.541	6.106
Nikšić	1.018	475
Berane	68	26
Kotor	1.008	18
Bijelo Polje	-	41
Pljevlja	853	449
Ukupno	11.488	7.115

Na dan 31.12.1999. "Lovćen" Osiguranje je iskazalo obavezu za premiju reosiguranja prema DDOR Novi Sad – Re. u iznosu od Din. 14.313 – i potraživanja za naknau štete reosiguranja od DDOR Novi Sad – Re. u iznosu od Din. 14.127. Zbog prekida platnog prometa izmedu Srbije i Crne Gore, ove obaveze nisu mogle biti plaćene odnosno naplaćene. Na dan 31.01.2000. "Lovćen" je knjigovodstveno zatvorio ove obaveze i potraživanja. Od 01.01.2000. Lovćen je reosiguran kod Lovćen – RE. Podgorica.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

22. Prenosna premija

Prenosna premija na dan 31. decembra 1999 prikazana je sljedeća:

	1999.	1998.
Podgorica	13.119	11.200
Kotor	3.182	1.980
Pljevlja	2.435	3.143
Berane	5.176	7.180
Bijelo Polje	2.058	4.149
Nikšić	4.196	2.840
Ukupno	30.166	30.492

23. Rezervacija šteta

Rezervacije šteta na dan 31. decembra 1999. po filijalama iznose:

Filijale	Rezervacije prijavljenih nelikvidiranih šteta	Rezervacije nastalih neprijavljenih šteta	Rezervacije za masovne i katastrofalne štete	Ukupno
Podgorica	69.631	11.060	9.774	90.465
Kotor	17.282	4.229	645	22.156
Nikšić	7.542	5.468	390	13.400
Pljevlja	8.821	3.647	374	12.842
Berane	5.444	4.382	294	10.120
Bijelo Polje	4.573	2.195	146	6.914
Ukupno	113.293	30.981	11.623	155.897

Rezervisanja za štete su izvršena po osnovu:

	1999.	1998.
Prijavljene, nelikvidirane štete	32.225	52.730
Rezervisanje za neprijavljene štete	34.605	18.468
Rezervisane štete po zelenoj karti	10.911	3.320
Rezervisanje za štete u sporu	78.156	-
Ukupno	155.897	74.518

"LOVĆEN" OSIGURANJE AD, PODGORICA

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak (U hiljadama dinara)

Rezervisane štete auto-odgovornosti fizičkih lica u sporu iskazane u različitim originalnim valutama preračunate su u dinare na dan 31.12.1999. godine po kursu nemačke marke, a ne svake valute.

Rezervisne štete za nezgode iskazane u dinarima greškom su kursirane po srednjem kursu DEM na dan 31.12.1999. godine.

24. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31.12.1999. godine čine:

	1999.	1998.
Sredstva doprinosa za preventivu	10.756	6.060
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	234	954
Ukupno	10.990	7.014

25. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.1999. godine iznose Din. 47.200 (u 1998. Din. 3.600). Rezervisanje je izvršeno na osnovu Odluke skupštine "Lovćen" br. 1134 od 29.03.2000. da se izdvoje rezerve sigurnosti u iznosu od Din.43.600 ili DEM 2.180.000 a na osnovu čl. 49 i 65 Zakona o osiguranju.

26. Kapital

26.1. Struktura kapitala "Lovćen" osiguranja na dan 31.12.1999. godine je sledeća:

	1999.	1998.
Osnivački kapital – društveni kapital	133	58
Akcionarski kapital ostalih osiguranja	43.262	13.555
Rezerve sigurnosti ostalih osiguranja	4.040	548
Fond preventive	4.173	1.827
Neraspolođena dobit tekuće godine	30.277	4.468
Ukupno	81.885	20.456

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

- 26.2. "Lovćen" osiguranje je do 31. decembra 1996 godine imalo jednu osnivačku emisiju akcija, a u 1997. godini dve emisije:

Na sednici Skupštine "Lovćen" osiguranja, održanoj 26.03.1997. godine, doneta je Odluka o nominaciji akcija iz revalorizacione mase zaključno sa 31.12.1996. godine. Ovom Odlukom je utvrđeno da "Lovćen" osiguranje nominira akcije prve emisije po osnovu efekata revalorizacije od njenog osnivanja do 31.12.1996. godine. Ukupno utvrđena masa revalorizacije sa stanjem na dan 31.12.1996. godine iznosi Din. 37 hiljada.

Nominalna vrednost jedne dionice-akcije iznosi Din. 10.

II emisija na iznos od Din. 4.680 odnosno 468 komada redovnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 10 novih dinara (rešenje br. 02/1-358/2/2-97 od 17. juna 1997. godine)

III emisija akcija na iznos Din. 3.320 dinara odnosno 332 komada redovnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti od 10 novih dinara (rešenje br. 02/1-646/2/2-97 od 2. jula 1997)

IV emisija akcija na iznos od Din 6.000 odnosno 600 običnih akcija nominalne vrednosti od Din. 10 (Rešenje Savezne komisije za hartije od vrednosti i finansijsko tržište br. 02/1-107/2 od 24.02.1999.)

- 26.3. "Lovćen" osiguranje svojim dioničarima (akcionarima) nije uručivalo akcije po osnovu izvršenih uplata u kapital. Umjesto akcija izdate su potvrde sa svim elementima akcija.

- 26.4. Članom 23. Statuta "Lovćen" osiguranja regulisano je da: "Pravo odlučivanja u Skupštini Akcionarskog društva imaju vlasnici običnih akcija u nominalnoj vrednosti od 10.000,00 dinara koje daju pravo na upravljanje, i to na jedan glas u Skupštini."

Statutom nije regulisano pravo upravljanja akcionara vlasnika akcija osnivačke emisije gdje se broj akcija razlikuje od učešća akcionara u ukupnom kapitalu.

- 26.5. Skupština "Lovćen" osiguranja na sednici održanoj 29.03.2000. godine donela je Odluku o usvajaju izmene strukture akcijskog kapitala i broja akcija na dan 31.12.1999. godine.

Izmena strukture akcijskog kapitala i broja akcija izvršena je nakon usaglašavanja knjigovodstvenih evidencija "Lovćen" osiguranja sa knjigovodstvenim evidencijama akcionara.

Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)

Usvojen pregled akcionara "Lovćen" osiguranja na dan 31. decembra 1999. godine je sledeći:

Red. Broj Akcionar	Broj akcija	Iznos kapitala	% učešća u kapitalu
1. Hipotekarna banka A.D. Podgorica	600	11.862	27,33
2. AD Jugopetrol Kotor	100	3.497	8,08
3. DD KAP Podgorica	100	3.768	8,70
4. JP Luka Bar Bar	80	3.015	6,96
5. JP Željezница Crne Gore	70	2.448	5,65
6. AD Pivara Trebjesa Nikšić	50	2.111	4,87
7. JP PTT saobraćaja Crne Gore	50	1.747	4,03
8. Vlada Republike Crne Gore	50	1.748	4,03
9. DDOR Novi Sad	40	1.399	3,23
10. Ulcinjska rivijera Ulcinj	40	1.507	3,48
Ostali	423	10.293	23,64
Ukupno	1.603	43.395	100%

26.6. Dobit iz poslovanja za 1999. godinu u iznosu od Din.30.277 ili DEM 1.513.839,52 prema odluci Skupštine Društva br. 1135 od 29.03.2000. rasporedena je na:

1. Fond rezervi sigurnosti	Din.	7.000	DEM	350.000,00
2. U akcijski kapital	Din.	5.000	DEM	250.000,00
3. Fond za potrebe stanovanja	Din.	18.277	DEM	913.839,52
UKUPNO	Din.	30.277	DEM	1.513.839,52

26.7. Prema izmeni Zakona o osiguranju imovine i lica koja je stupila na snagu 18. avgusta 1999. godine, novčani deo osnivačkog kapitala organizacije za osiguranje ne može biti manji od 1.000.000 US\$ za poslove obaveznih osiguranja i 1.000.000 US\$ za poslove osiguranja imovine i nezgoda u dinarskoj protivvrednosti, po kursu na dan uplate tih sredstava.

Organizacije za osiguranje su dužne da novčani deo osnivačkog kapitala obezbede:

- 50% u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona i
- 50% u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacije za osiguranje su takođe u obavezi da u roku od godinu dana usaglase svoje poslovanje, statut, i akta poslovne politike sa odredbama zakona. Ukoliko organizacija za osiguranje ne izvrši pomenuta uskladivanja sa Zakonom, ona prestaje sa radom

**Napomene uz finansijske izveštaje - nastavak
(U hiljadama dinara)**

27. Vanposlovna sredstva i izvori sredstava

Vanposlovna sredstva na dan 31.12.1999. godine iznose Din. 26.668. a izvori vanposlovnih sredstava iznose iznose Din. 4.126. Vanposlovna sredstva čine kupljeni stanovi i stambeni krediti odobreni radnicima iz poslovnih sredstava. Skupština društva dana 29.03.2000. donela je odluku o raspodeli dobiti po godišnjem računu za 1999. godinu, kojom je u fond za potrebe stanovanja izdvojeno Din. 18.277. I nakon ove raspodele, vanposlovna sredstva su veća od izvora vanposlovnih sredstava za iznos od Din. 4.265 (26.668 – 22.403). Vlasnik kupljenih stanova je "Lovćen" osiguranje.

“LOVĆEN” OSIGURANJE AD, PODGORICA

II

ANALIZE UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

**Analize uz izveštaj o reviziji
(U hiljadama dinara)**

1 BILANS STANJA

1.1 Struktura bilansnih pozicija "Lovćen" osiguranja prema njihovom učešću u aktivi i pasivi bilansa stanja na dan 31.12.1999. godine je sledeća:

AKTIVA	Iznos	%	PASIVA	Iznos	%
Novčana sredstva	135.067	37,61	Kratkoročne obaveze	14.795	4,12
Potraživanja za premiju	75.737	21,09	Obaveze za premije reosiguranja	14.313	3,99
Kratkoročni finansijski plasmani	4.794	1,33	Prenosna premija	30.166	8,39
Ostala kratkoročna potr.	7.792	2,16	Rezervisane štete	155.897	43,38
Zalihe	53	0,01	Doprinos za preventivu	10.756	3,00
AVR	357	0,09	PVR	234	0,06
Dugoročni plasmani	38.595	10,73	Dugoročna rezerv.	47.200	13,13
Osnovna sredstva	70.309	19,56	Kapital	81.885	22,78
Vanposlovna sredstva	26.668	7,42	Vanposlovni izvori	4.126	1,15
31.12.1999.	359.372	100	31.12.1999.	359.372	100

1.2 Prikazano prema ročnosti izvora i sredstava bilansna struktura Banke je sledeća:

AKTIVA	Iznos	%	PASIVA	Iznos	%
Kratkoročna aktiva	223.443	62,19	Kratkoročna pasiva	59.274	16,50
Aktivna vrem. raničenja	357	0,09	Rezervisanja i PVR	166.887	46,44
Dugoročna aktiva	108.904	30,30	Trajni i dugor. izvori	129.085	35,91
Vanposlovna sredstva	2.668	7,42	Vanposlovni izvori	4.126	1,15
31.12.1999.	359.372	100	31.12.1999.	359.372	100

**Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)**

1.3 Valutna struktura Bilansa stanja na dan 31.12.1999. godine je sledeća:

AKTIVA	Iznos	%	PASIVA	Iznos	%
Devizna aktiva	131.028	36.48	Devizna pasiva	66.497	18.50
Dinarska aktiva	228.344	63.52	Dinarska pasiva	292.875	81.50
31.12.1999.	359.372	100	31.12.1999.	359.372	100

Devizna aktiva u celosti se odnosi na novčana sredstva, a pasiva na rezervisane štete po osnovu auto odgovornosti.

- 1.4 Detaljna struktura pozicija bilansa stanja uključujući i promene na osnovnim sredstvima i kapitalu u toku 1999. godine sa uporednim podacima za 1998. godinu izložena je u Napomenama 15 - 27.
- 1.5 Stanje obrazaca stroge evidencije na dan 31.12.1999. godine za sve vrste polisa iznosi 1.958 komada.

Nismo prisustvovali popisu obrazaca stroge evidencije na dan 31.12.1999. godine. Provere iskazanih stanja izvršili smo primenom alternativnih testova revizije.

- 1.6 Rizična aktiva "Lovćen" osiguranja na dan 31.12.1999. godine je:

	Bruto	Ispravka
Potraživanja za premiju	80.978	(28.840)
Učešća u naknadi šteta u zemlji	23.599	-
Ostala kratkoročna potraživanja	7.792	-
Dugoročno uložena sredstva	38.595	-
Kratkoročni finansijski plasmani	4.794	-
Ukupno	155.758	(28.840)

**Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)**

2 ANALIZA BILANSA USPEHA

2.1 Struktura prihoda i rashoda Banke i njihovo učešće u odgovarajućim kategorijama Bilansa uspeha za 999. godinu je sledeće:

Opis	Obavezna osiguranja	%	Imovina	%	Ukupno	%
Prihod						
Prihodi od premije	87.990	41,69	123.039	58,31	211.029	100
Prihodi od ukid. rezervisanja	-		1.310	100	1.310	100
Prihodi reosiguranja i ostali prihodi	471	2,45	18.750	97,55	19.221	100
Finansijski prihodi	102.433	99,55	557	0,45	102.990	100
Vanredni prihodi	1.211	42,49	1.640	57,51	2.851	100
Revalorizacioni prihodi	21.194	50,02	21.284	49,98	42.478	100
Ukupno	213.299	56,14	166.580	43,86	379.879	100
 Rashodi i zakonske obaveze						
Naknade šteta	17.741	28,23	45.242	71,77	62.983	100
Rezervisanja	84.723	63,60	48.583	36,40	133.306	100
Premije osiguranja i drugi poslovni rashodi	34.626	32,54	71.760	67,46	106.386	100
Finansijski rashodi	471	23,13	1.856	76,87	2.327	100
Vanredni rashodi	85	1,12	14.245	98,88	14.330	100
Revalorizacioni rashodi	13.839	48,34	14.992	51,66	28.831	100
Ukupno	151.485	43,52	196.678	56,48	348.163	100
 Dobit	 61.814		 (30.098)		 31.716	

**Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)**

2.2 Struktura prihoda od premije po vrstama osigurnja je sledeća:

	Ukupno
Prenosna premija 1998.	30.492
Fakturisana premija	213.570
Prenosna premija 1999.	(30.166)
Porez na promet	(2.867)
Ukupno prihod	211.029

2.3 Struktura obaveze na dan 31.12.1999. godine je sledeća:

	Obavezna osiguranja	Imovina	Ukupno
Rezervisane štete	114.563	41.334	155.897
Doprinos za preventivu			10.756
Dugoročna rezervisanja	-	47.200	47.200
Ukupno			213.853

2.4 Bruto poslovni rezultat, dobitak "Lovćen" osiguranja iznosi Din. 9.355. U navedenom iznosu bruto poslovni rezultat obveznih osiguranja, gubitak iznosi Din. 14.003, a bruto poslovni rezultat imovinskih osiguranja, dobitak, iznosi Din. 23.358.

Društvo je sa primenom na 1999. godinu izmenilo akta poslovne politike u delu obračuna rasporeda premije i obračuna prenosna premije. Ovlašćeni aktuar je na izmene akata dao pozitivno mišljenje.

2.5 Poslovni rashodi detaljno su prikazani u Napomeni 9.

2.6 U ukupnim prihodima i rashodima Društva u 1999. godini, finansijski prihodi, kao i vanredni prihodi i rashodi imaju veliki uticaj na finansijski rezultat (Tačka 2.1 ovog poglavlja). Vanredne rashode u najvećoj meri čini ispravka vrednosti i definitivni otpis potraživanja o kojima je Upravni odbor Društva doneo odluke. Finansijski i vanredni prihodi odnose se na kamatu, kursne razlike i otpis obaveza po izvršenim sravnjenjima.

**Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)**

- 2.7 Revalorizacioni prihodi i rashodi su rezultat primene zakonskih odredbi koje regulišu oblast revalorizacije. Revalorizacija je vršena koeficijentom 1.284 koji je objavio nadležni republički organ.
- 2.8 Prema podnetom Poreskom bilansu za 1999. godinu obaveza po osnovu poreza na dobit Društva iznosi DEM 81.307.14. Tokom 1999. godine Društvo je akontaciono uplatilo DEM 58.257.81. a razlika za upлатu iznosi DEM 23.049.33 i ista je uplaćena 2.3.2000.

Konačna obaveza poreza na dobit Društva za 1999. godinu biće utvrđena rešenjem nadležnog poreskog organa.

3 LIKVIDNOST

Podaci o ročnoj strukturi aktive i pasive Društva prikazani su u tački 1.2 Analiza uz izveštaj o reviziji.

Tokom 1999. godine Društvo nije imalo problema sa likvidnošću i svoje obaveze je uredno izvršavalo.

Likvidnost se može sagledati i preko sledećih pokazatelja:

Odnos	Pokazatelj
Kratkoročne obaveze / novčana sredstva	0,43
Kratkoročna potraživanja / kratkoročne obaveze	1,49
Dugoročna potraživanja / dugoročne obaveze	0,84
Dinamika naplate potraživanja za premiju	oko 115 dana
Dinamika isplate obaveza za štete	oko 100 dana

4 DODATNI RAČUNOVODSTVENI IZVEŠTAJ - ANEKS

Podaci uneti u dodatni računovodstveni izveštaj – Aneks, preuzeti su iz računovodstvenih evidencija “Lovćen” osiguranja za 1999. godinu. Detaljnije smo ove podatke prikazali u Napomenama 4. – 27. ovog Izveštaja.

Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)

Vlasnička struktura Društva na dan 31.12.1999. godine je sledeća:

Aкционар	Iznos pre raspodele dobiti	%	1999.		1998.	
			Iznos	%	Iznos	%
1 Hipotekarna banka A.D. Podgorica	11.826	27.33	-	-	-	-
2 AD Jugopetrol Kotor	3.497	8.08	1.531	11,29		
3 DD KAP Podgorica	3.768	8.70	1.531	11.29		
4 JP Luka Bar Bar	3.015	6.96	1.255	9,04		
5 JP Željezница Crne Gore	2.448	5.65	1.072	7.91		
6 AD Pivara Trebjesa Nikšić	2.111	4.87	924	6.82		
7 JP PTT saobraćaja Crne Gore	1.747	4.03	765	5.64		
8 Vlada Republike Crne Gore	1.748	4.03	766	5.65		
9 DDOR Novi Sad	1.399	3.23	612	4.51		
10 Ulcinjska rivijera Ulcinj	1.507	3.48	612	4.51		
11 HTP Korali DD Bar	-	-	459	3.38		
Ostali	10.293	23,64				
Ukupno	43.395	100	13.555	100%		

Stvarna garantna rezerva Društva na dan 31.12.1999. godine iznosi:

Aksijski kapital	43.395
Fond preventive	4.173
Rezerve	4.040
Ukupno	51.608

Garantna rezerva "Lovćen" osiguranja je iznad minimalnih garantnih rezervi definisanih članom 59 stav 4 Zakona o osiguranju imovine i lica.

6 BILANS TOKOVA GOTOVINE

Organizacije za osiguranje nisu bile u obavezi da za 1999. godinu sastavljaju Bilans tokova gotovine.

Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)

7 POKAZATELJI POSLOVANJA

Poslovanje "Lovćen" osiguranja u 1999. godini izraženo preko pokazatelja poslovanja izračunatih na osnovu podataka iz finansijskih izveštaja:

Opis	Odnos	1999.	1998.
		%	%
I STRUKTURA KAPITALA			
1 Učešće sopstvenog kapitala	Sopstv. kap./Ukupni izvori	23.06	13.49
2 Učešće pozajmljenog kapitala	Pozajmljeni izv./Ukupni izvori	-	-
3 Dugoročna zaduženost	Dug. obavez./Ukupni izvori	13.28	2.38
4 Kratkoročna zaduženost	Kratkor. obavez./Ukupni izvori	63.66	84.13
5 Koeficijent zaduženosti	Pozajmljeni izvori/Sopst. kapital	-	-
II FINANSIRANJE STALNIH SREDSTAVA			
1 Finansiranje sopstvenim kapitalom	Sop. kapital / Stalna sredstva	116.46	230.93
2 Finansiranje dugoročnim kapitalom	Dug. izvori / Stalna sredstva	183.59	271.57
III POKAZATELJI FIZIČKOG OBIMA			
1 Obavezna osiguranja		76.296	osiguranja
2 Imovina		4.294	osiguranja
3 Motorna vozila i granična osiguranja		41.678	osiguranja
IV POKAZATELJI EFIKASNOSTI POSLOVANJA			
1 Produktivnost	Fakturisana premija/radniku) u Din.000	854	
2 Ekonomičnost	Troškovi sprovodenja osiguranja/faktur. premiju)	37.68%	
3 Rentabilnost	(Dobit/Kapital)	38.73%	

Podaci o strukturi portfelja:

Vrsta osiguranja	Fakturisano u 1999.
Civil	14.901
Industrija	36.509
Usevi	1.452
Životinje	798
Auto kasko	4.827
Auto odgovornost	94.306
Transport	34.330
Nezgoda	26.408
Ostalo – razno	39
Ukupno	213.570

**Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)****8 TEHNIČKI REZULTAT POSLOVANJA**

Tehnički rezultat poslovanja uključujući i poslove reosiguranja je sledeći:

	Obavezna osiguranja	Imovina	Iznos
Prenosna premija 1998.	25.164	5.328	30.492
Prenosna premija 1999.	(21.816)	(8.350)	(30.166)
Tehnička premija perioda	71.777	85.935	157.712
Likvidirane štete	(17.938)	(45.045)	(62.983)
Rezervisane štete 1998.	(53.527)	(20.992)	(74.519)
Rezervisane štete 1999.	114.563	41.334	155.897
Ukupno	118.223	58.210	176.433

9 KADROVSKA, ORGANIZACIONA I TEHNIČKA OSPOSOBLJENOST

Društvo zapošljava 250 radnika od kojih je 68 sa visokom stručnom spremom, 17 sa višom, 112 sa sss, 3VKV, 16 KV, 21 sa nižom, 7 NK i 6 pripravnika. Direktor Društva ima visoku stručnu spremu i ispunjava normativ predviđen aktima Društva.

Društvo od početka svog rada u visokoj meri koristi personalne računare, a danas mrežu računara Novell. Trenutno su u eksploataciji dve Novell mreže koje funkcionišu nezavisno. Na jednji se obavljaju poslovi osiguranja, a druga se koristi za knjigovodstveno poslovanje. Hardversku platformu čine Novell posvećeni serveri Pentium, sa radnim stanicama pentium i PC 486. Pentium radne stanice su sa diskovima i mogu da rade i u Widows okruženju.

Ostvarena je veza sa NBJ ZOP Filijala Podgorica preko modema i biranom vezom. Mreža na kojoj se obavljaju poslovi osiguranja se sastoji od servera i 9 radnih stаница od kojih je 7 Pentijum I. Druga mreža za knjigovodstveno poslovanje sastoji se od servera i 4 radne stanice.

U oblasti osiguranja u toku je primena softvera za sledeće poslove:

- Obrazci stroge evidencije;
- Cenovnik auto odgovornosti;
- Osiguranje auto odgovornosti (treća lica i delimični kasko);
- Evidencija šteta AO;
- Evidencija sudskih predmeta.

U oblasti knjigovodstva Društvo koristi softvere za finansijsko knjigovodstvo (glavna knjiga, analitičke evidencije, obračun kamata), evidencija i specificiranje čekova gradjana, obračun plata.

Analize uz izveštaj o reviziji - nastavak
(U hiljadama dinara)

Sve aplikacije, izuzev obračuna plata Društvo je razvilo samostalno. Radnici koji rade na računarima su obučeni za rad i korišćenje aplikacija. Pored osnovnog poslovanja u velikoj meri je automatizovano i kancelarijsko poslovanje.

Tehnička zaštita podataka i opreme obezbedjena je sa dva UPS 1000 VA sa stabilizatorom, kao i arhiviranjem podataka sedmično preko PD drive-a.

“LOVĆEN” OSIGURANJE AD, PODGORICA

III

PISMO O PREZENTACIJI GODIŠNJEG RAČUNA

"LOVĆEN" OSIGURANJE AD PODGORICA

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
B E O G R A D

Vaš znak:

PISMO O PREZENTACIJI GODIŠnjEG RAČUNA
ZA 1999. GODINU

Naš znak:

Podgorica, 2000. g.

GODIŠnJI RAČUN ZA 1999. GODINU

1. Ovim potvrđujemo da prema našem najboljem znanju i uverenju, a nakon savetovanja sa radnicima "Lovćen" Osiguranja A.D. Podgorica sa posebnim ovlašćenjem i odgovornostima, prezentiramo godišnji račun za godinu koja se završila na dan 31. decembra 1999. godine za potrebe revizije.
2. Kao rukovodnici svesni smo svoje odgovornosti da obezbedimo sledeće:
  - (a) Pouzdanost računovodstvenih evidencija i ispravnost godišnjeg računa sastavljenog na osnovu tih evidencija;
  - (b) Da godišnji račun prikazuje realno, objektivno i zakonito stanje poslovanja Društva, finansijski rezultat, promene na kapitalu za godinu završenu na dan 31. decembra 1999.

Računovodstvene evidencije i poslovne promene

3. Za potrebe revizije stavljamo vam na raspolaganje sve računovodstvene evidencije, sa napomenom da su ove evidencije pravilan odraz poslovnih promena koje su se dogodile u toku obračunskog perioda. Ovim potvrđujemo da su sve fakturisane premije, kao i drugi prihodi u celini i tačno obračunati, evidentirani u odgovarajućem obračunskom periodu i u skladu sa zakonskim propisima, opštim aktima Društva i poslovnom politikom koja reguliše ova pitanja. Sve ostale evidencije i odgovarajuće informacije koje mogu uticati na realnost i objektivnost, ili neophodna obrazloženja uz godišnji račun, uključujući zapisnike sa sastanaka poslovnih organa i drugih relevantnih komisija, stavljaju vam se na raspolaganje i nema takvih informacija koje ne bi mogle biti dostupne.

AKTIVA

4. Novčana sredstva Društva na dan 31.12.1999. godine iznose Din. 135.067 hiljada i predstavljaju novčana sredstva na žiro računu Din. 3.745 hiljada, novčana sredstva na deviznim računima Din. 128.226 hiljada, dinarska blagajna Din. 9 hiljada, devizna blagajna Din. 2.802 hiljada i čekovi i ostale hartije od vrednosti iznose Din. 285 hiljada.

5. Potraživanja za premiju i ostala potraživanja od kupaca iznose Din. 104.577 hiljade. Po osnovu procenjenih rizika naplate ovih potraživanja izvršili smo rezervisanje putem ispravke vrednosti u iznosu od Din. 28.840 hiljada..

6. Kratkoročni finansijski plasmani iznose Din. 4.794 hiljada, odnose se na kratkoročne plasmane privredi Din. 1.570 hiljada, kratkoročne plasmane bankama Din. 2.194 hiljada i ostale plasmane Din. 1.030 hiljada.

7. Ostala kratkoročna potraživanja iznose Din. 7.792 hiljade, a odnose se na: date avanse Din. 2.950 hiljada, potraživanja od države Din. 3.000 hiljade i ostala potraživanja Din 1.842 hiljade.

8. Aktivna vremenska razgraničenja iznose Din 357 hiljada i odnose se na razgraničene unapred plaćene troškove.

9. Dugoročno uložena sredstva iznose Din. 38.595 hiljada i predstavljaju ulaganja u akcije "Hipotekarne banke" A.D. Podgorica Din. 14.973 hiljade, "Montenegro banke", A.D. Podgorica Din. 2.820 hiljada, "Podgorička banka" A.D. Podgorica Din. 448 hiljada, "Nikšićka banka" A.D. Nikšić Din 288 hiljada, "Dunav – RE" Beograd Din. 1.319 hiljada, "Lovćen – RE" A.D. Podgorica Din. 18.400 hiljada i ostalo Din. 347 hiljada.

10. Osnovna sredstva po svojoj sadašnjoj vrednosti na dan 31.12.1999. godine iznose Din. 70.309 hiljada.

Rezervacija za smanjenje vrednosti osnovnih sredstava putem redovne amortizacije, izvršena je primenom propisanih stopa.

Po našem mišljenju, amortizacija i drugi oblici smanjenja vrednosti osnovnih sredstava predstavljaju realnu vrednost smanjenja osnovnih sredstava u toku njihovog korisnog veka upotrebe.

Po našem mišljenju, u slučaju prodaje osnovnih sredstava, Društvo može da ostvari najmanje iznos koji odgovara sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava.

11. Vanposlovna sredstva iznose Din. 26.668 hiljada, od toga, stambeni krediti dani radnicima iznose Din. 9.800 hiljada, a kupljeni stanovi iznose Din. 16.868 hiljada.

PASIVA

12. Kratkoročne obaveze iznose Din. 29.108 hiljada, a odnose se na obaveze za štete Din. 11.488 hiljada, obaveze za premije reosiguranja Din. 14.313 hiljade, obaveze za poreze i doprinose iznose Din. 2.760 hiljada a ostale obaveze iznose Din. 547 hiljada.

13. Prenosna premija na dan 31.12.1999. godine iznosi Din. 30.166 hiljada i predstavlja razgraničenu obračunatu premiju u skladu sa pravilnikom o formiranju i načinu obračunavanja i visini prenosnih premija i Uputstvom o sprovođenju pravilnika.

14. Rezervacija šteta na dan 31.12.1999. godine iznosi Din 155.897 hiljada a odnose se na rezervacije za prijavljene nelikvidirane štete Din. 113.293 hiljade, rezervacije za nastale neprijavljene štete iznose Din. 30.981 hiljada i rezervacije za masovne i katastrofalne štete iznose Din. 11.623 hiljade.

15. Pasivna vremenska razgraničenja iznose Din. 10.990 hiljada, a odnose se na sredstva doprinosu za preventivu Din. 10.756 hiljada i ostala pasivna razgraničenja iznose Din. 234 hiljade.

16. Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.1999. godine iznose Din. 47.200 hiljada. Povećanje rezervisanja u 1999. godini izvršeno je na osnovu Odluke skupštine "Lovćen" Osiguranja A.D. i u skladu sa čl. 49 i 65 Zakona o osiguranju.

17. Izvori vanposlovnih sredstava na dan 3.12.1999. godine iznose Din. 4.126 hiljada predstavljaju izvor vanposlovnih sredstava za potrebe stanovanja.

“LOVĆEN” OSIGURANJE AD, PODGORICA

IV

PRILOZI UZ IZVEŠTAJ O REVIZIJI

za koja su u postupku donošenja data mišljenja ovlašćenog aktuara, urađena su u skladu sa Zakonom o osiguranju imovine i lica i propisima donijetim na osnovu tog Zakona, primjenjivana su i korišćena i kod izrade godišnjeg računa.

U toku poslovne 1999.godine nijesu donošene izmjene i dopune navedenih akata poslovne politike.

U poslovnoj 1999.godini Društvo se bavilo sproveđenjem poslova obaveznih osiguranja i ostalih imovinskih osiguranja i nezgode, te su u godišnjem računu posebno iskazani poslovni rezultati za obavezna osiguranja, ostala imovinska osiguranja i nezgodu i za društvo u cijelini, u skladu sa članom 72. Zakona o osiguranju imovine i lica. Društvo se nije bavilo poslovima osiguranja života, niti postoji portfelj osiguranja života.

Godišnji izvještaj o poslovanju daje prikaz finansijskog položaja i strukture, posebno pokazatelje fizičkog obima poslovanja, efikasnost poslovanja, kao i podatke o stanju kapitala, tehničkih i garantnih rezervi. Izvještaj o poslovanju obuhvata cjelokupnu aktivnost o poslovanju osiguranja, korektno je analizirajući. Detaljno su analizirani podaci o premiji i štetama.

U poslovnoj 1999.godini "Lovćen" osiguranje AD ostvarilo je:

- ukupnu bruto premiju osiguranja	213.570.000,00 din.
- ukupnu tehničku premiju	157.712.000,00 din.
- režijski dodatak	50.293.000,00 din.
- doprinos za preventivu	5.565.000,00 din.

Iskazana struktura premije u skladu je sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Kod osiguranja autoodgovornosti doprinos za preventivu i provizija za obavljanje posredovanja i zastupanja u poslovima osiguranja imajući u vidu strukturu premije, u skladu su sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka i Uredbom o premijskim stopama u osiguranju od autoodgovornosti. Ostvareni troškovi poslovanja iznose 80.470.000,00 dinara. Veći su od režijskog dodatka, ali su oni pokriveni ostvarenim dobitkom od finansiranja koji iznosi 100.663.000,00 dinara, tako da sredstva tehničke premije nijesu korišćena za pokriće troškova sproveđenja osiguranja.

Od ukupne premije osiguranja rashodi po osnovu premije reosiguranja iznose 25.916.000,00 dinara.

Visina samopridržaja koja je korišćena u poslovima osiguranja u 1999.godini utvrđena je aktom poslovne politike, polazeći od tehničkih karakteristika portfelja, dugoročnih ostvarenih rezultata, visine garantne rezerve, iskustva sa reosiguranim rizicima, ukupnim štetama i štetama po vrstama osiguranja kao i od vrste reosiguravajućeg pokrića.

U skladu sa navedenom odlukom Društvo je reosiguralo dio obaveza u zemlji, koji su dalje preko reosiguravača plasirani u inostranstvo.

Tehničke rezerve, koje su bitan činilac u sagledavanju mjerodavnih rezultata, imaju poseban značaj u sagledavanju realnih bilansnih pozicija.

Tehničke rezerve obuhvataju prenosne premije, rezervisane štete i rezerve za masovne i katastrofalne štete. Ove rezerve na dan 31.12.1999.godine iznosile su 186.063.000,00 dinara i u odnosu na 31.12.1998.godine veće su za 77,18%.

Prenosna premija urađena je u skladu sa Pravilnikom o načinu i visini utvrđivanja prenosne premije. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja (Pro-rata temporis). Prenosna premija je urađena za sve grane osiguranja, vodeći računa o načinu, tj. periodu za koji se premija obračunava.

U izještaju o poslovanju prenosna premija je prikazana analitički po granama osiguranja i na nivou Društva iznosi 30.166.000,00 dinara.

Iznos prenosnih premija utvrđen po sistemu Pro-rata temporis predstavlja poziciju utvrđenu u skladu sa Zakonom o osiguranju imovine i lica.

Iznos rezervisanih šteta na kraju godine utvrđen je za:

- nastale prijavjene a nelikvidirane štete, i
- nastale a neprijavljenе štete.

Rezervacije prijavljenih i nelikvidiranih šteta u godišnjem računu urađena je individualno, ocjenom svake štete, uvažavajući očekivani iznos isplate u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja dijela tehničke premije za isplatu nastalih a neizmirenih obaveza (rezervisane štete).

Rezervacije nastalih neprijavljenih šteta urađena je na osnovu odgovarajućih procenata utvrđenih za svaku granu osiguranja.

Rezervacije nastalih prijavljenih, kao i nastalih neprijavljenih šteta urađena je, sve vrste poslova kojima se bavi "Lovćen" osiguranje AD, u skladu sa članom 72. Zakona o osiguranju imovine i lica.

Rezervisane štete 31.12.1999.godine iznose 155.897.000,00 dinara i to nastale prijavljene a nelikvidirane štete 12.292.000,00 dinara, a nastale neprijavljenе štete 34.605,00 dinara. Na ime nastalih neprijavljenih šteta rezervacije iznose 34.605,00 dinara. Na ime nastalih neprijavljenih šteta rezervacije iznose 34.605.000,00 što je u skladu sa pravilima struke, s obzirom na strukturu šteta po vrstama poslova osiguranja.

Specifičnost djelatnosti osiguranje nameće potrebu formiranja i održavanje fondova i rezervi kao osnovne prepostavke za obezbjeđenje trajnog izvršenja obaveza.

Polazeći od odredaba Zakona o osiguranju imovine i lica i dopuna, kojima je utvrđena visina početnog fonda sigurnosti, akcionarsko društvo za osiguranje dužno je da u svom poslovanju obezbijedi da početni fond sigurnosti u dinarskoj protivvrijednosti uvijek bude u visini koja nije manja od iznosa USA \$ iz člana 14. Zakona o osiguranju imovine i lica. Na osnovu tih izmjena, veličina akcijskog kapitalnog početnog fonda sigurnosti kojima treba da raspolaže "Lovćen" osiguranje AD, s obzirom na poslove za koje je registrirano u 1999.godini iznosi 2.250.000 USA\$, odnosno u dinarskoj protivvrijednosti 26.238.375,00 dinara. Visina početnog fonda sigurnosti od 43.395.000,00 dinara u potpunosti obezbeđuje zakonske zahtjeve i to znatno više i prije isteka rokova previđenih zakonskim propisima.

U cilju obezbjeđenja trajnog izvršenja obaveza, organizacija za osiguranje mora raspolagati zakonskim garantnim rezervama. Garantnu rezervu predstavlja zbir akcijskog kapitala (početnog fonda sigurnosti), rezervi sigurnosti, fond preventive i rezerve za masovne i katastrofalne štete, struktura garantnih rezervi na dan 31.12.1999 godine je:

Garantne rezerve	Stanje na dan 31.12.1999.
1. Akcijski kapital (početni fond osiguranja i društveni kapital)	43.395.000
2. Fond rezervi sigurnosti	4.040.000
3. Fond preventive iz dobitka	4.173.000
4. Rezerve za masovne i kapitalne štete	-
UKUPNO:	51.608.000

Ostvareni rezultati poslovanja iskazani u Izvještaju o poslovanju i godišnjem računu pokazuju da je izvršena revalorizacija i povećanje svih fondova. Dok početni fond sigurnosti u smislu člana 14. Zakona treba da je uvijek obezbeđen, rezerve sigurnosti se obrazuju u nizu godina iz premije osiguranja odnosno dobiti. Visina iskazanih garantnih rezervi u Godišnjem računu je iznos minimuma određenog stava 4. člana 59. Zakona o osiguranju imovine i lica i zadovoljava i kriterijume iz člana 58. Zakona. U poslovnoj 1999.godini u "Lovćen" osiguranju nije bilo velikih šteta, ostvaren je tehnički rezultat od 39,89%. "Lovćen" osiguranje poslovnu 1999.godinu završilo sa pozitivnim finansijskim rezultatom i ostvaren je višak prihoda nad rashodima dobit u ukupnom iznosu od 31.716.000,00 dinara, pri čemu je kod obaveznih osiguranja ostvarena dobit od 61.814.000,00 a kod imovinskih i nezgode gubitak od 30.098.000,00 dinara. Za poboljšanje rezultata u osiguranju imovine potrebno je i dalje raditi na usaglašavanju tarifne politike i reosiguravanja.

Na osnovu naprijed iznijetih činjenica, smatram da je "Lovćen" osiguranje AD u 1999.godini poslovalo u skladu sa aktima poslovne politike zasnovanim na zakonskim propisima i odlukama organa Društva.

Podaci iskazani u godišnjem računu, a koji su predmet aktuarskog izvještaja urađeni su osnovi odrediba Zakona i akata poslovne politike Društva, kao i načela aktuarstva, dok dostignuti nivo fondovskih sredstava zadovoljava zakonske potrebe.

Ovlašćeni aktuar
MITROVIĆ LJUEO

U Podgorici, 10.03.2000.g.